

Obsah

1. Vízia mikroregiónu.....	2
2. Audit zdrojov.....	2
2.1. História jednotlivých obcí.....	2
2.2. Prírodné charakteristiky.....	6
2.2.1. Chránené krajinné oblasti.....	6
2.2.2. Minerálne pramene.....	6
2.2.3. Ekologická stabilita územia.....	6
2.3. Demografická situácia.....	7
2.3.1. Historický vývin počtu obyvateľov.....	7
2.3.2. Veková štruktúra obyvateľstva vyjadrená v percentách.....	8
2.3.3. Priemerný vek obyvateľstva.....	11
2.3.4. Štruktúra obyvateľstva v roku 2001 podľa národností.....	12
2.3.5. Štruktúra obyvateľstva v roku 2001 podľa ukončeného vzdelania.....	14
2.3.6. Vývoj nezamestnanosti v obciach mikroregiónu.....	17
2.4. Domový a bytový fond rok 2001.....	17
2.4.1. Veková štruktúra bytového fondu.....	17
2.5. Infraštruktúra a služby.....	20
2.5.1. Infraštruktúra.....	20
2.5.2. Verejnoprospešné služby.....	22
2.6. Kultúrne zariadenia.....	24
3. SWOT analýza.....	25
3.1. Infraštruktúra a životné prostredie.....	25
3.2. SWOT- malé , stredné podnikanie a cestovný ruch.....	26
3.3. SWOT – kultúra, šport, služby.....	26
4. Definovanie kritických oblastí.....	27
5. Akčné plány.....	27
6. Časový harmonogram realizácie PHSR obce.....	36
7. Schválenie PHSR mikroregiónu.....	38
8. Monitorovanie a hodnotenie.....	39

1. Vízia mikroregiónu

Víziou mikroregiónu je v následnom desaťročí zmierniť nepriaznivý trend postupného znižovania počtu obyvateľov jednotlivých obcí a následne plánovanými a realizovanými systémovými opatreniami zvrátiť tento vývoj pomocou vytvorenia vhodných podmienok pre plnohodnotný život nielen súčasnej generácie obyvateľov jednotlivých obcí, ale aj pre budúce generácie s cieľom zvyšovať kvalitu života s využitím všetkých zdrojov – prírodných, kultúrnych, historických a ľudských pri súčasnom zachovaní dedičstva predošlých generácií.

2. Audit zdrojov

2.1. História jednotlivých obcí

2.1.1. Dedačov

Prvý doklad o Dedačove je v mandáte kráľa Ferdinanda I. z roku 1543, ktorým kráľ poveril konvent v Lelesi, aby vyšetril príčinu rozporov medzi rodinami šľachticov Drugethovcov ohľadom ich podielov vlastníctva na majetkoch humenského panstva vrátane Dedačova.

Vzhľadom na zemepisnú polohu Dedačova a najstaršiu správu o vývoji osídlenia blízkeho okolia sa predpokladá, že tamojšie sídlisko založil šoltýs s usadlíkmi v 15. storočí.

Okolo polovice 16. storočia obyvatelia dedačovské sídlisko opustili. Z druhej polovice 16. storočia niet správ o tom, že by tam žili valasi, sedliaci alebo želiari. Novovybudované sídlisko vybudovali novoprisťahovalci za spoluúčasti šoltýsov koncom 16. storočia.

Kocom 17. storočia žili v Dedačove 2 šoltýšske domácnosti. Okolo roku 1623 žila v Dedačove jedna šoltýšska a 3 sedliacke domácnosti. Postupne obyvatelia Dedačov opúšťali. Okolo roku 1690 boli nielen šoltýšske ale aj sedliacke usadlosti opustené. Ešte v roku 1715 nemal Dedačov obyvateľov. Dedina bola obnovená až začiatkom 18. storočia – v roku 1720 mala 8 sedliackych usadlostí.

2.1.2. Hankovce

Prvý doklad o Hankovciach je v listine kráľa Karola Róberta z roku 1317, ktorou potvrdil darovanie viacerých dedín v Hornom Zemplíne šľachticovi Filipovi Drugethovi. Medzi ne patrili aj Hankovce. Z obsahu darovacej listiny je zrejmé, že Hankovce jestvovali už pred 14. storočím. Hankovce pravdepodobne v polovici 13. storočia patrili zemanovi Hankovi, prípadne jeho dedičom. Od roku 1317 nepretržite do konca 17. storočia boli jej zemepánmi Drugethovci. V roku 1567 hankovskí sedliaci vyplatili daň kráľovi od 4.5 porty. Štyri iné domácnosti boli želiarske, dve z nich boli rybárske. Tamojšie sídlisko v roku 1600 malo obývaných 12 poddanských domov, ale aj dom šoltýsa.

V roku 1690 celé dve šoltýšstva patrili štyrom šoltýšskym rodinám. Sedliackych domácností bolo 10. Pozemky po bývalých desiatich usadlostiach ležali opustené.

V blízkosti Hankoviec sa v stredoveku nachádzala aj dedina Papovce (Papfalva), ktorá však zanikla.

2.1.3. Hrabovec nad Laborcom

V roku 1379 riešil uhorský palatín spor zemanov zo Zbudského Dlhého s Drugethovcami o susediace majetky, ku ktorým patrila aj dedina Hrabovec. V drugethovskej časti dediny hospodáril 6 sedliackych domácností a nachádzal sa v nej aj mlyn. Polia po ôsmich poddanských domácnostiach ležali opustené. Pri tejto príležitosti vznikol najstarší zápis o Hrabovci. Dedina teda existovala už skôr. Názov bol pravdepodobne odvodený od sídliska, ktoré sa nachádzalo na mieste častého výskytu hrabov.

Vzhľadom na zemepisnú polohu, názov a vývoj osídlenia priľahlej časti Laborca možno predpokladať, že ju založili pred 14. storočím poddaní z blízkej obce Zbudské Dlhé alebo šoltýs s usadlíkmi.

V drugethovskej (západnej) časti dediny dokázateľne hospodáril šoltýs okolo roku 1436. V zemianskej časti ešte aj v 16. storočí. V Hrabovci v roku 1560 hospodáрили dvaja šoltýsi a 6 sedliackých domácností na celých usadlostiach. V roku 1600 malo sídlisko obývaných 9 poddanských domov a asi 2 domy šoltýsov.

V druhej polovici 17. storočia pribúdalo poddanských domácností. V roku 1715 mal Hrabovec 16, v roku 1720 len 12 poddanských domácností, Súčasťou dediny bol aj mlyn.

2.1.4. Jabloň

Predpokladá sa, že obec založili obyvatelia Zbudského Dlhého pred 14. storočím prípadne šoltýs s usadlíkmi podľa zákupného nemeckého práva. Časť Jablone patrila zemanom zo Zbudského Dlhého, časť patrila Drugethovcom. Takéto vlastnícke vzťahy ostali do 17. storočia. V roku 1560 hospodáril na zbudskej časti 5 domácností. Z daňových súpisov vyplýva, že na časti Drugethovcov hospodáril viac poddanských domácností ako na časti zemanov zo Zbudského Dlhého.

V roku 1600 bolo obývaných 11 poddanských domov a možno 1-2 domy šoltýsov. Okolo roku 1623 v Jabloni na drugethovskej časti majetku hospodáрили 2 šoltýške, 9 sedliackych a 5 želiarskych domácností. V roku 1720 bol v obci mlyn a žilo tam 14 sedliackých domácností.

2.1.5. Koškovce

Najstaršie písomné zmienky o obci sú z roku 1477, kedy poddaní z Koškoviec spustošili polia poddaných v chotári Zbudského Dlhého a v roku 1478 šľachtici zo Zbudského Dlhého zabrali územný majetok patriaci do chotára Koškoviec. Obidva spory riešil konvent v Lelesi a z tejto súvislosti vznikli prvé písomné záznamy. Na základe poznatkov o vývoji dediny sa predpokladá, že Koškovce založil šoltýs s poddanými v 14., najneskôr v prvej polovici 15. storočia. Koškovce boli od založenia nepretržite až do konca 17. storočia vo vlastníctve Drugethovcov. Predpokladá sa, že v dedine jestvoval kostol už v 15. storočí. Do polovice 16. storočia boli obyvatelia Koškoviec rímskokatolíckeho náboženstva. Z iniciatívy Drugethovcov postavili v dedine modlitebňu v roku 1584, v ktorej pôsobili evanjelickí kazatelia. V obci pôsobili ešte aj v 17. storočí. Košovskí kalvíni patrili do skupiny slovenských kalvínskych farností v strednom Zemplíne.

2.1.6. Lackovce

Podobne ako u iných obcí aj v Lackovciach je prvý písomný doklad z roku 1317, kedy Lackovce (Laczafalva) daroval kráľ Karol Róbert šľachticovi Filipovi Drugethovi. Slovenský názov Lackovce sa dostal do písomností až od 18. storočia, hoci bol pravdepodobne používaný už skôr. Lackovce pravdepodobne založil zeman Lacko ako vlastník tamojšieho územného majetku v 13. storočí. Lackovce nepretržite až do 17. storočia patrili Drugethovcom. V druhej polovici 16. storočia však časť Lackoviec patrila Ďuričkovcom.

Sídlisko (obec) v roku 1600 malo obývaných a zdanených 5 poddanských domov a dom richtára. Obyvateľstvo bolo slovenského pôvodu. Lackovce boli malou dedinou aj na prelome 17. a 18. storočia. V roku 1715 mali 4 a v roku 1720 päť poddanských domácností.

2.1.7. Ľubiša

Prvý písomný doklad o obci Ľubiša je z roku 1410, kedy vznikol konflikt majiteľov humenského panstva - Drugethovcov a leleský konvent riešil spor o týchto majetkoch medzi ktorými boli aj majetky Ľubiše. Predpokladá sa, že Ľubiša existovala pred 13. storočím a založili ju slovenskí obyvatelia. Pravdepodobne v 15. storočí poskytli Drugethovci ľubišským poddaným také právo, aké užívali poddaní v dedinách založených podľa zákupného nemeckého práva. Odvtedy pôsobili v dedine aj šoltýsi, o ktorých sú priame doklady zo 17. storočia.

Písomné zmienky o katolíckom kostole sú od polovice 16. storočia, ale predpokladá sa jeho existencia pred 16. storočím. Terajší kostol bol postavený v roku 1771. Katolícki farári pôsobili v ľubišskom

farskom kostole do začiatku druhej polovice 16.storočia. V poslednej tretine 16. a v prvej polovici 17. storočia v ňom vysluhovali bohoslužby evanjelickí reformovaní kazatelia. Do ľubišskej kalvínskej farnosti patrili aj kalvíni v Hankovciach, Košovciach a Nižných Ladičkovciach. Bola jednou zo slovenských kalvínskych farností stredného Zemplína. Neskôr zanikla. Od 18. storočia tu opäť pôsobili rímskokatolícki farári.

V roku 1567 ľubišské sedliacke domácnosti vyplatili daň kráľovi od 7.5 porty, pričom 8 želiarskych domácností daň neplatili. V roku 1600 malo tamojšie osídlenie 10 poddanských domov, dom šoltýsa, kostol, faru a školu.

Začiatkom 17. storočia tunajšie šolstýšstvo zaniklo a obyvatelia opustili niekoľko sedliackých domácností. V dôsledku toho v roku 1623 v Ľubiši žilo len 6 poddanských domácností, z nich 3 sedliacke a 3 želiarské. V tom čase v dedine bol aj mlyn. Neskôr domácností pribúdalo. V roku 1720 mala Ľubiša 13 poddanských domácností.

2.1.8. Nižné Ladičkovce

Priamy doklad o Nižných Ladičkovciach je v mandáte kráľa Ferdinanda I. z roku 1543 o riešení dedičstva majetkov Drugethovcov na humenskom panstve, teda aj Nižných Ladičkoviec. Nepriamy doklad o Nižných Ladičkovciach je v mandáte dvorského sudcu z roku 1478 o riešení chotárnych záležitostí Vyšných Ladičkoviec.

V písomnostiach zo 16. a 17. storočia sa vyskytujú pod názvom Also Ladickocz čo je maďarizovaný názov pre Nižné Ladičkovce. Základ názvu pravdepodobne pochádza od priezviska prvého miestneho šoltýsa. Na základe uvedeného možno predpokladať, že tamojšie sídlisko založil šoltýs s roľníckymi rodinami v 14. prípadne začiatkom 15. storočia. Nižné Ladičkovce až do konca 17. storočia boli vo vlastníctve Drugethovcov a majetkovou súčasťou ich humenského panstva.

V roku 1600 malo tunajšie sídlisko obývaných 7 poddanských domov a jeden dom šoltýsa. V 17. storočí sedliacke domácnosti chudobneli. V roku 1635 boli domácnosti zdanené od štvrť a osminky porty. Výška zdanenia dosvedčuje, že v tom období žili v Ladičkovciach chudobné poddanské rodiny.

Po vzraste počtu obyvateľov, domácností a domov boli Nižné Ladičkovce stredne veľkou dedinou aj na prelome 17. a 18. storočia. V roku 1720 mali 20 sedliackých domácností.

2.1.9. Rokytov pri Humennom

Obec vznikla zlúčením dedín Humenský Rokytov a Zbudský Rokytov. Humenský Rokytov dostal názov podľa miestneho pomenovania stromu rakyta. Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1379, kedy palatín riešil spor zemanov Zbudského Dlhého s Drugethovcami o majetky v doline Výravy vrátane majetku dediny Rokytov. Predpokladá sa, že dedinu založil šoltýs s usadlíkmi v 14. storočí, pred rokom 1379 podľa valašského práva. Valašské, rusínske obyvateľstvo tam dokázateľne žilo v 17. storočí. Dovtedy vlastnila Rokytov rodina Drugethovcov.

V roku 1600 malo tunajšie sídlisko obývaných 25 poddanských domov, pravdepodobne aj dom šoltýsa a pravoslávny kostol. Dokázateľne jestvoval v roku 1623. Začiatkom 17. storočia valašské domácnosti prudko schudobneli a ubúdalo ich. V roku 1623 žili v dedine rodina pravoslávneho farára a 4 valašské domácnosti.

V druhej polovici 17. storočia a na prelome 17. a 18. storočia obyvateľov pribúdalo. V roku 1720 mal 21 poddanských domácností. V tom čase bol v dedine aj mlyn.

Predpokladá sa, že Zbudský Rokytov založil šoltýs s usadlíkmi podľa zákupného nemeckého práva v prvej polovici 14. storočia. Dedina bola súčasťou majetkov zemanov zo Zbudze a Zbudského Dlhého aj v 15.-17. storočí. V roku 1560 hospodárilo v Rokytove 11 domácností. Ešte v roku 1571 tam hospodárili poddanské rodiny, ale neskôr sa odsťahovali, zanechali pozemky alebo ich postihla živelná katastrofa. V rokoch 1582 -1600 v dedine nebolo sedliakov alebo neboli povinní platiť daň.

V roku 1720 žilo v osade 8 sedliackých domácností.

2.1.10. Slovenské Krivé

Predpokladá sa, že Slovenské Krivé založili slovenskí usadlíci v 2. polovici 15. resp. v prvej polovici 16. storočia. Najstarší písomný doklad o dedine je z roku 1567. Okolo roku 1582 tam nežili sedliaci avšak prisťahovali sa tam noví usadlíci. Vybudovali nové sídlisko, čo sa prejavilo na názve dediny v zmysle Nové Krivé.

V roku 1600 mala dedina 8 obývaných poddanských domov a pravdepodobne aj dom šoltýsa. Podľa informácií z urbára z roku 1623 v Slovenskom Krivom hospodárili 2 šoltýšske, 2 sedliacke a 2 želiarske domácnosti.

V 17. storočí v dedine jestvoval kostol v ktorom vysluhovali do roku 1666 evanjelickí kazatelia.

Slovenské Krivé bolo malou dedinou aj v druhej polovici 17. a začiatkom 18. storočia. V roku 1720 žilo v Slovensko Krivom 6 poddanských domácností.

2.1.11. Udavské

Najstaršia písomná zmienka je z roku 1317, kedy kráľ Karol Róbert daroval majetky Filipovi Drugethovi. Medzi týmito majetkami bola aj obec Udavské. Pôvodný názov Udava odvodený od miestnej rieky bol niekoľkokrát zmenený až bol ustálený do dnešnej podoby.

V dedine jestvoval dokázateľne kostol od 15. storočia-prvý doklad o miestnom farárovi je z roku 1456. Katolícki farári tu pôsobili od polovice 16. storočia, kedy pod vplyvom náboženskej reformácie ich vystriedali evanjelickí kázatelia. V 17. storočí stál v obci drevený kostol, avšak v roku 1701 bol postavený nový rímskokatolícky kostol.

Udavské vlastnila rodina Drugethovcov nepretržite až do 17. storočia. Dokázateľne od 16. storočia mali v dedine kaštieľ, v ktorom príležitostne bývali.

V roku 1600 bolo v Udavskom obývaných 12 poddanských domov, dom richtára, faru, školu a kaštieľ s hospodárskymi budovami. Počet domácností a domov v druhej polovici 17. a začiatkom 18. storočia vzrastal, v roku 1720 žilo v obci 29 domácností.

V obci sa spomína najstaršia škola v roku 1840. V roku 1912 bola na jej mieste postavená nová škola, ktorá slúžila svojmu účelu až do roku 1974. Od roku 1902 bol v obci zriadený poštový úrad. V roku 1924 sa v obci narodil významný rodák kardinál Jozef Tomko.

Za I. ČSR bola obec Udavské známa veľkou parnou pilou. K pile patrila aj úzkokoľajná dráha - koľajka, ktorá viedla zo železničnej stanice až do Adidoviec. V roku 1934 bola píla rozmontovaná a stroje rozpredané, podobný osud postihol aj úzkokoľajku.

V roku 1938 bol posvätený a položený základný kameň budovy katolícko-slovenského kultúrneho domu. Po vojne v roku 1951 bola obec elektrifikovaná, v roku 1952 dostavaný Hasičský dom, v roku 1959 založené JRD, zdravotné stredisko poskytuje služby od roku 1962, v roku 1974 daná do užívania nová 13-riedna ZDŠ-ka, v roku 1976 dokončená stavba vodovodu, v roku 1986 postavený Dom smútku a v roku 1994 začala plynofikácia obce.

2.1.12. Veľopolie

Najstarší písomný doklad o dedine je v urbári humenského panstva z roku 1623. V prvej polovici 17. storočia bolo Veľopolie šoltýšskou samotou, prípadne osadou. V roku 1630 boli domácnosti zdanené daňou kráľovi. Okolo roku 1690 hospodárili vo Veľopolí 4 šoltýšske domácnosti a niekoľko roľníckych usadlostí. V roku 1720 žilo v dedine 8 poddanských domácností.

2.1.13. Vyšné Ladičkovce

Prvá písomná zmienka o obci vznikla v roku 1478, kedy Ladislav Drugeth, spolumajiteľ humenského panstva, sa sťažoval na šľachticov zo Zbudze, že títo zabrali časť územného majetku Vyšných Ladičkoviec. Podľa získaných poznatkov sa predpokladá, že dedinu založil šoltýs s valašskými usadlíkmi v druhej polovici 14. alebo v prvej polovici 15. storočia. Majetkovou súčasťou rodiny Drugethovej boli až do konca 17. storočia.

V roku 1600 žilo vo Vyšných Ladičkovciach 7 poddanských rodín a 1-2 rodiny šoltýsov. V roku 1623 žili v dedine 2 domácnosti šoltýsov, a 15 poddanských domácností. Počet obyvateľov v druhej polovici 17. storočia narastal. V roku 1715 bolo v dedine obývaných 17 domov.

2.1.14. Zbudské Dlhé

Najstaršia písomná zmienka pochádza z darovacej listiny z roku 1268 kedy kráľ Belo IV. daroval Radoslavovi, synovi Valena dlžianský územný majetok ležiaci za zásekmi. V písomnostiach od 13. so konca 16. storočia sa vyskytuje v pomadařčenom názve v zmysle Dlhé pole. Od prelomu 16. a 17. storočia bol úradný názov rozšírený na Zbudské Dlhé Pole, lebo dedina Dlhé patrila zemanom zo

Vypracované Regionálnou rozvojovou agentúrou Humenné

Zbudze. Dedina Dlhé je nepochybne najstaršou dedinou v príľahlej časti doliny Laborca. Založili ju slovenskí obyvatelia zo staršej blízkej dediny, pravdepodobne Ľubiše pred 13. storočím.

Dlhé patrilo od roku 1268 a v 14. storočí zemanom. V 15.-16. storočí boli jej zemepánmi najmä šľachtici zo Zbudze, ale aj Vicmándiovcí.

V roku 1560 žilo v Dlhom 5-6 poddanských rodín. V roku 1600 malo osídlenie obývaných 9 poddanských domov.

V Dlhom dokázateľne jestvoval kostol od 16. storočia- do obdobia okolo roku 1670 v ňom slúžili bohoslužby evanjelickí kazatelia augsburského vyznania. Po následnej protireformácii kostol pripadol rímskokatolíckej cirkvi.

V roku 1720 v Zbudskom Dlhom žili 4 sedliacke domácnosti.

2.2. Prírodné charakteristiky

Košovský mikroregión sa nachádza na území Laboreckej vrchoviny. Laborecká vrchovina je flyšové pohorie patriace do oblasti Nízkych Beskyd. Na západe a juhozápade je ohraničená Ondavskou vrchovinou, na juhovýchode Beskydským predhorím, na východe Bukovskými vrchmi a na severe štátnou hranicou s Poľskom. Pohorie má príkrovo-vrásovú stavbu. Tvorí ho ílovcové a pieskovcové súvrstvia rozličnej povahy a odolnosti. Povrch je rozčlenený do sústavy chrbtov a erózných brázd je klasickým príkladom vrchovinného reliéfu. V ílových súvrstviach boli vymodelované zníženeiny, na základe, ktorých sa vrchovina delí na jednotlivé podcelky-Medzilaboreckú brázdou, Papínsku brázdou, Repejovskú brázdou a Mikovskú brázdou. Oddeľujú ich vyvýšeniny a chrbty pretiahnutého tvaru, vytvorené na odolnejších pieskovcových vrstvách. Ich nadmorská výška dosahuje od 500 do 800 m. Takmer celú Laboreckú vrchovinu odvodňuje rieka Laborec. Vegetačný kryt na flyši nie je veľmi bohatý na množstvo rastlinných druhov, vyznačuje sa však niektorými zvláštnosťami. K mimoriadnym vzácnym rastlinám patria niektoré východokarpatské endemity. V komplexe lesov prevažujú porasty buka, jedle a smreka. V pestrej živočíšnej ríši sú endemity medzi mäkkýšmi a chrobákmi, medzi vzácnymi druhmi vtáctva a cicavcov. Z veľkých mäsožravcov reprezentujú faunu medveď, vlka a rys.

2.2.1. Chránené krajinné oblasti

Chránené vtáčie územie (CHVÚ)- je podľa nového zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z. novou kategóriou chráneného územia zavedenou do slovenského právneho systému v súvislosti s transpozíciou smernice Rady Európy č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúceho vtáctva, ktorá za jedinú a najdôležitejšie kritériom výberu lokalít považuje vedecké - ornitologické kritériá.

Na Slovensku je navrhnutých celkovo 38 chránených vtáčích území, medzi ktoré je navrhnutá aj oblasť Laboreckej vrchoviny. V rámci tejto chránenej oblasti sú zahrnuté katastre všetkých obcí Košovského mikroregiónu.

2.2.2. Minerálne pramene

Podľa záznamov Slovenskej agentúry pre životné prostredie je v Košovskom mikroregióne. oficiálne evidovaný jeden minerálny prameň (s obsahom minerálnych solí min. 1000 mg/l)

Miesto	Názov	Označenie miesta	Druh
Rokytov	Prameň na pasienku	HN-22	prameň

2.2.3. Ekologická stabilita územia

Stupeň ekologickej stability územia sa hodnotí podľa miery kvality vegetácie a jej zastúpenia v katastrálnom území na základe metodických pokynov. Táto hodnota vyjadruje kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narúšania ekologickej väzieb v katastrálnom území. Koeficient ekologickej stability v kvantitatívnom vyjadrení znamená:

Vypracované Regionálnou rozvojovou agentúrou Humenné

- menej ako 3.0 – podpriemerná úroveň
- od 3.0 - 4.0 - priemerná úroveň
- nad 4.0 - vysoký stupeň ekologickej stability územia

O úrovni stupňa ekologickej stability katastrálneho územia v roku svedčia údaje v nasledovnej tabuľke:

Katastrálne územie	Rok	Orná pôda (ha)	Ovoc. sady (ha)	Záhrady (ha)	Trvalé trávne porasty (ha)	Lesná pôda (ha)	Vodná plocha (ha)	Zast. plocha (ha)	Ost. plocha (ha)	Celk. (ha)	Koeficient ekologickej stability
Dedačov	1994	39,42	0	2,47	139,01	379,75	3,81	2,83	8,89	575,98	4,37
	2001	21,02	0	4,73	105,45	387,1	3,91	6,38	46,42	575,00	4,21
Hankovce	1994	188,46	0	13,71	287,83	277,06	18,4	17,98	51,42	854,85	3,32
	2001	170,41	0	14,62	280,48	283,50	20,36	35,8	49,57	854,69	3,34
Hrabovec n. Laborcom	1994	121,67	0	15,64	264,18	896,23	22,20	10,26	23,71	1353,88	4,28
	2001	106,77	0	15,20	279,18	896,50	22,20	32,25	1,77	1353,88	4,83
Jabloň	1994	176,34	0	10,65	195,44	720,62	34,86	10,78	38,93	1187,61	3,98
	2001	184,83	0	11,17	190,30	739,52	23,62	23,86	12,88	1186,19	4,01
Koškovce	1994	93,34	0,49	6,97	159,45	836,09	25,21	14,61	36,76	1172,91	4,30
	2001	84,52	0	8,84	142,54	857,71	25,01	37,87	14,18	1170,66	4,38
Lackovce	1994	167,63	0	13,23	93,69	45,88	9,87	13,38	16,84	359,51	2,32
	2001	161,01	0	12,98	92,85	46,51	12,93	21,58	11,64	359,51	2,35
Ľubiša	1994	316,74	0	15,73	211,86	320,35	38,26	24,38	77,49	1004,62	2,94
	2001	253,20	0	15,56	175,35	323,20	20,23	32,52	182,0	1002,06	2,76
Nižné Ladičkovce	1994	176,01	0	12,82	333,80	294,88	8,05	12,47	19,54	857,64	3,64
	2001	128,04	0	12,46	381,68	291,87	8,30	21,81	10,76	854,93	3,72
Rokytov pri Humennom	2001	238,18	0,23	15,37	809,39	1303,6	33,72	51,69	116,0	2568,21	4,27
	1994	61,60	0,97	7,41	102,22	446,53	0,61	4,27	15,86	639,48	4,27
Slovenské Krivé	2001	61,81	0,97	6,33	102,96	447,01	0,61	7,89	11,87	639,48	4,27
	1994	259,52	32,84	25,60	286,48	520,59	43,13	19,90	102,1	1320,13	3,31
Udavské	2001	259,02	32,74	25,09	290,81	522,06	43,21	81,78	65,42	1320,13	3,33
	1994	148,16	0,46	13,29	153,10	397,41	40,45	13,08	21,53	785,47	3,74
Veľopolie	2001	112,82	0,46	13,30	178,65	404,91	38,48	20,02	17,88	786,52	3,88
	1994	137,32	0	17,93	318,34	979,81	2,06	11,42	73,52	1540,41	4,15
Vyšné Ladičkovce	2001	137,09	0	17,94	316,28	982,88	2,07	20,83	63,18	1540,28	4,15
	1994	95,35	2,85	9,51	117,17	543,68	22,72	10,45	33,88	835,62	4,08
Zbudské Dlhé	2001	78,94	2,85	9,51	132,73	547,63	22,57	36,09	5,40	835,72	4,18

Pri porovnaní koeficientov stability územia jednotlivých obcí je badať, že okrem obcí Lackovce a Ľubiša, kde koeficient stability je v oblasti podpriemernej úrovne sa ostatné obce nachádzajú vo vyššej kategórii ekologickej stability. Vzhľadom nato, že viaceré obce sú koncové v horskom prostredí s vysokým pomerom lesných území aj hodnotenie ekologickej stability územia je v týchto prípadoch nadpriemerné – t.j. koeficient je vyšší ako 4.

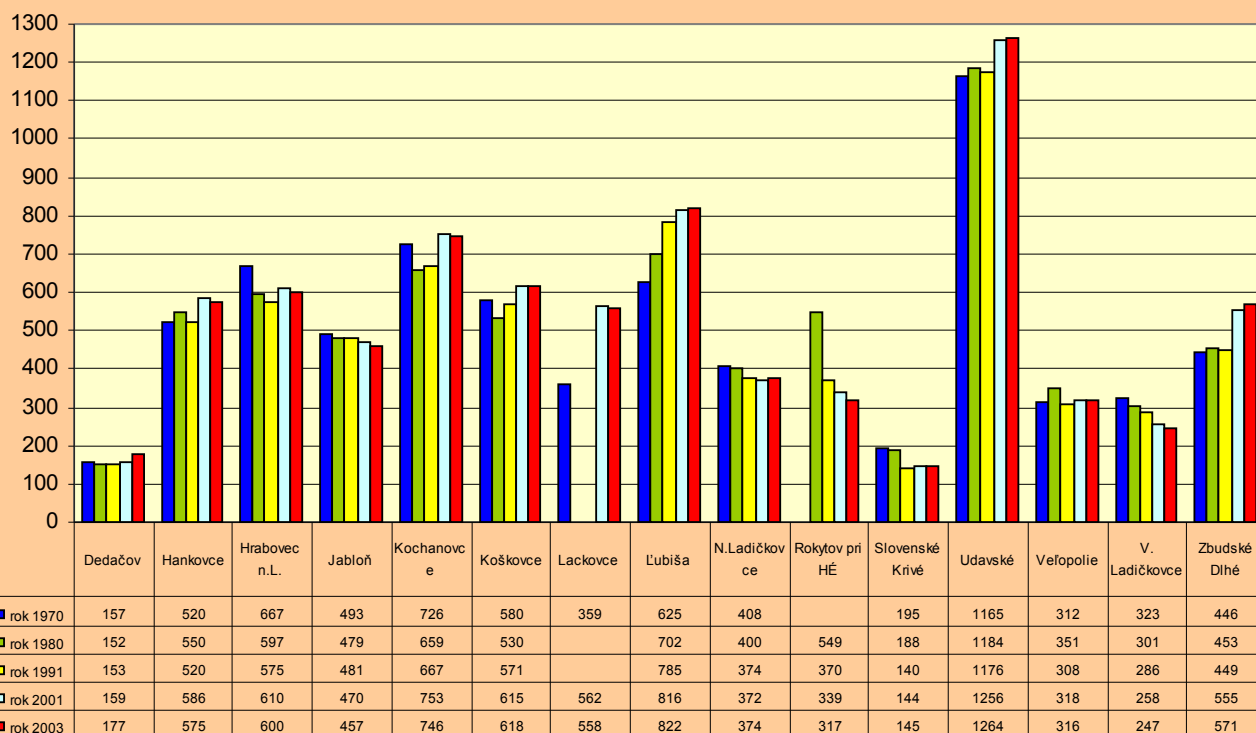
Situácia v roku 2001 oproti roku 1994 sa zmenila do tej miery, že celková výmera ornej pôdy v drivej väčšine prípadov poklesla, na druhej strane je potešiteľné, že poklesla výmera plochy charakterizovanej ako ostatná plocha a na druhej strane vzrástla výmera zastavanej plochy.

2.3. Demografická situácia

2.3.1. Historický vývin počtu obyvateľov

Vývoj počtu obyvateľov Košovského mikroregiónu

■ rok 1970 ■ rok 1980 ■ rok 1991 □ rok 2001 ■ rok 2003

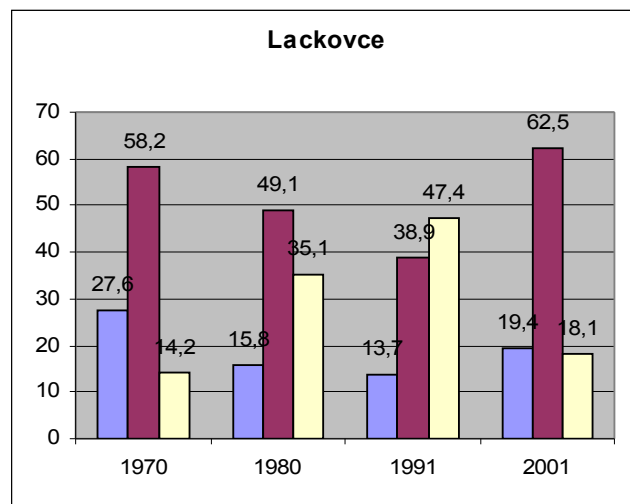
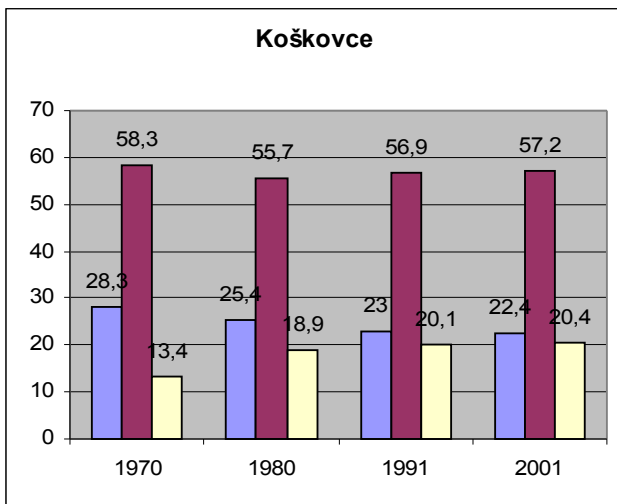
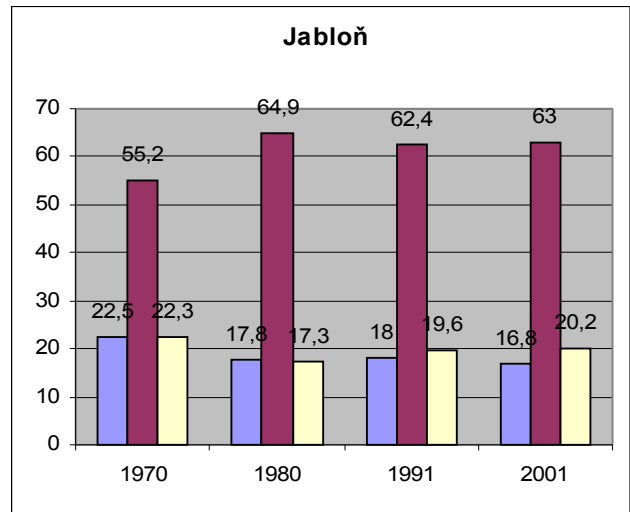
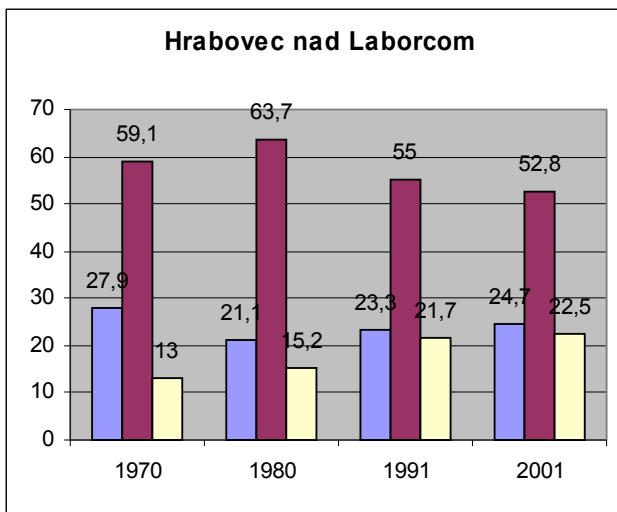
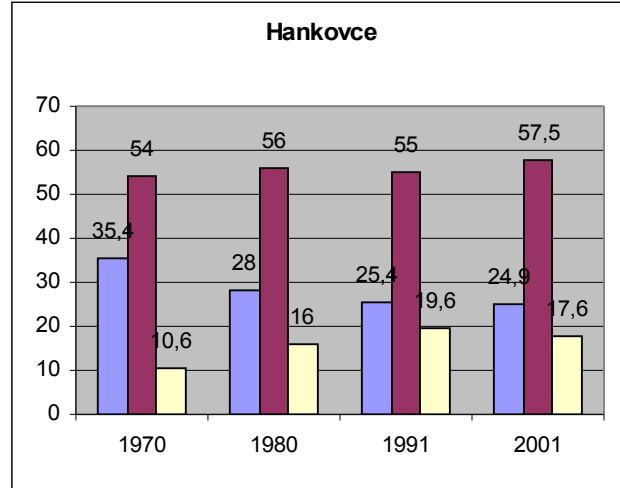
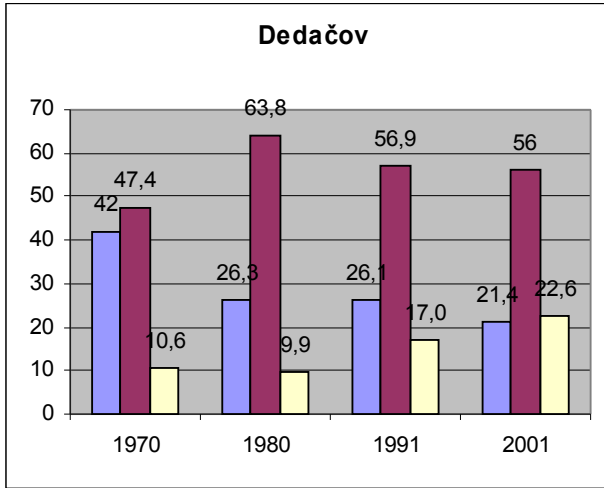
Demografický vývoj v obciach mikroregiónu je možné rozdeliť do viacerých skupín. Najlepší demografický vývoj je v obci Ľubiša, na druhej strane najnepriaznivejšiu tendenciu vykazujú obce Rokytyv pri Humennom, Vyšné Ladičkovce a Jabloň. V obciach Nižné Ladičkovce a Slovenské Krivé sa v posledných rokoch nepriaznivý trend postupne ustálil. Vo zvyšných obciach počet obyvateľov vykazuje vo väčšej či menšej miere nárast.

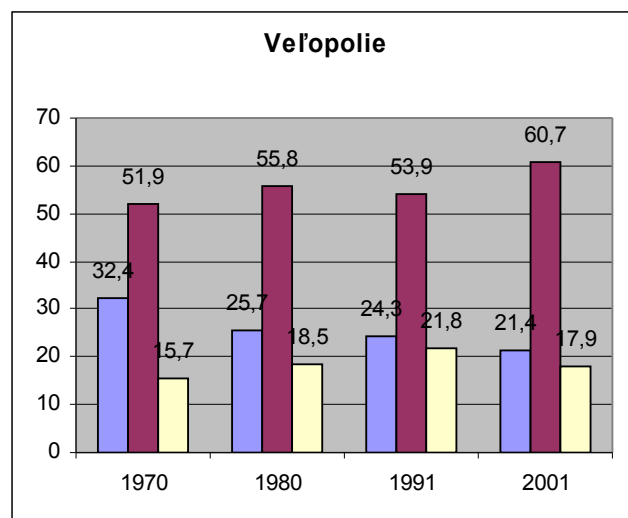
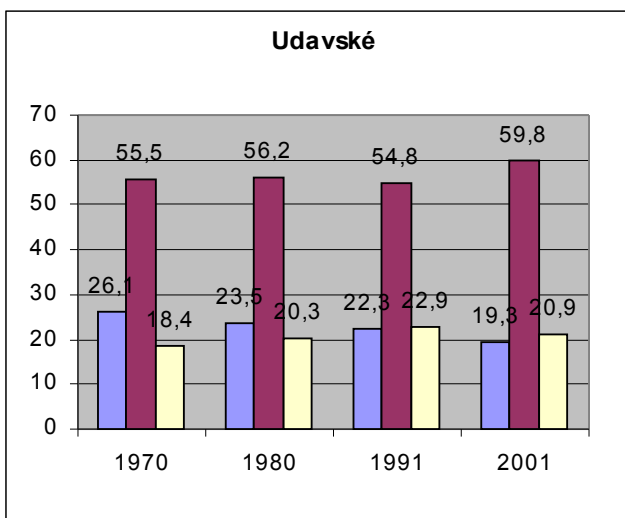
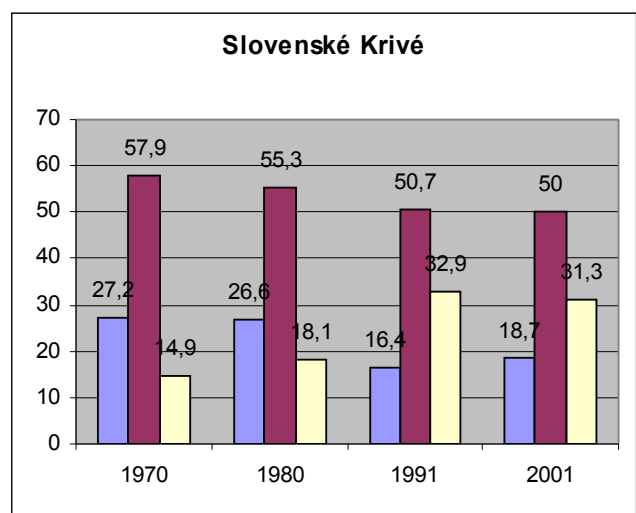
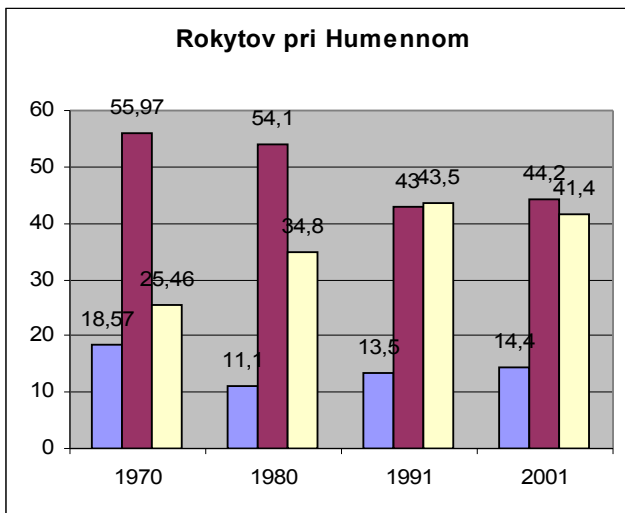
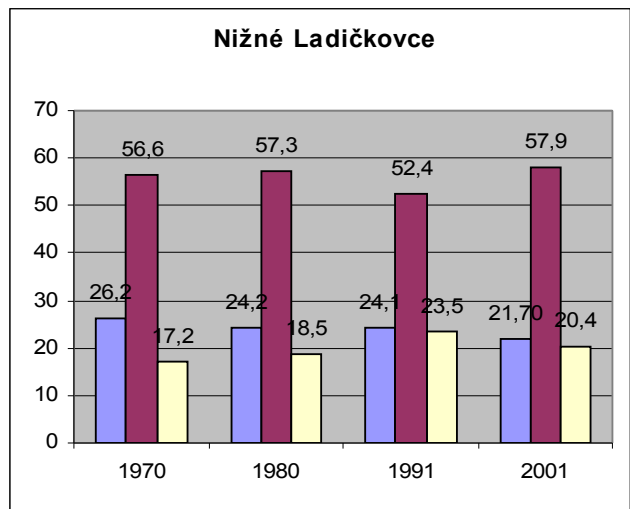
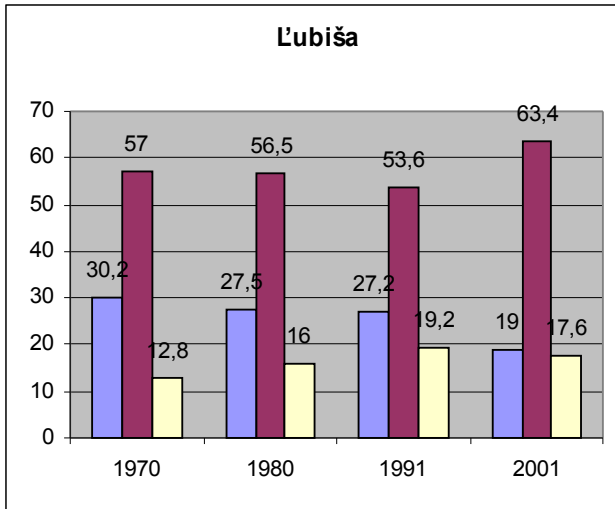
2.3.2. Veková štruktúra obyvateľstva vyjadrená v percentách

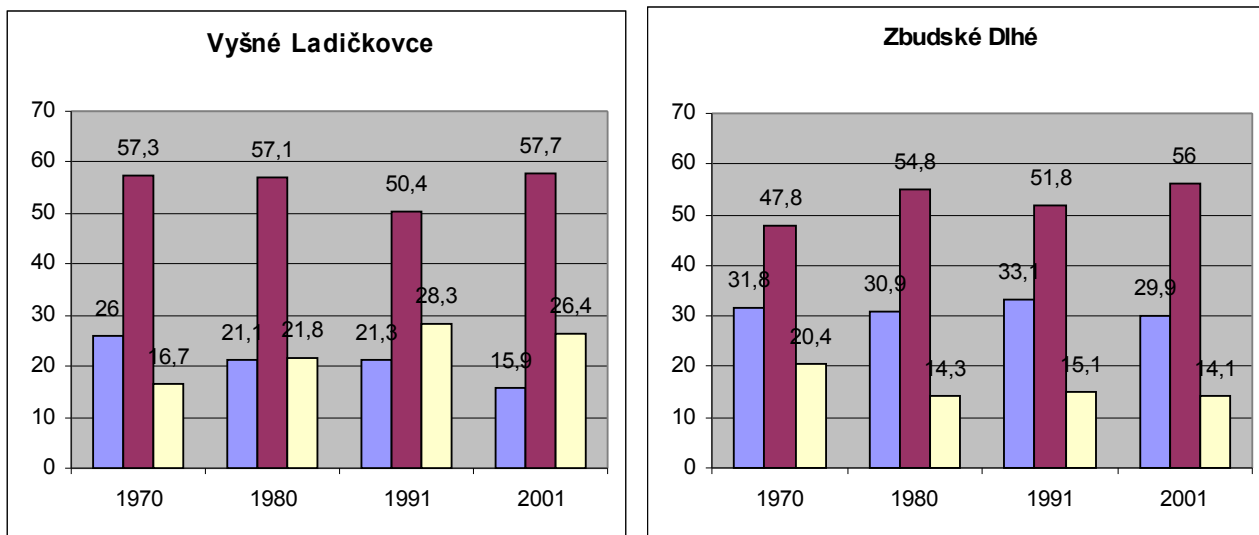
Vekovú štruktúru obyvateľstva charakterizuje zastúpenie hlavných ekonomicky aktívnych skupín :

- **predproduktívny vek** 0-14 rokov
- **produktívny vek** 15 – 54 rokov u žien, 15 – 59 rokov u mužov
- **poproduktívny vek** 55 a viac – ženy, 60 a viac – muži

Tabuľka 2. Percentuálne zastúpenie vekových kategórií v jednotlivých obciach mikroregiónu

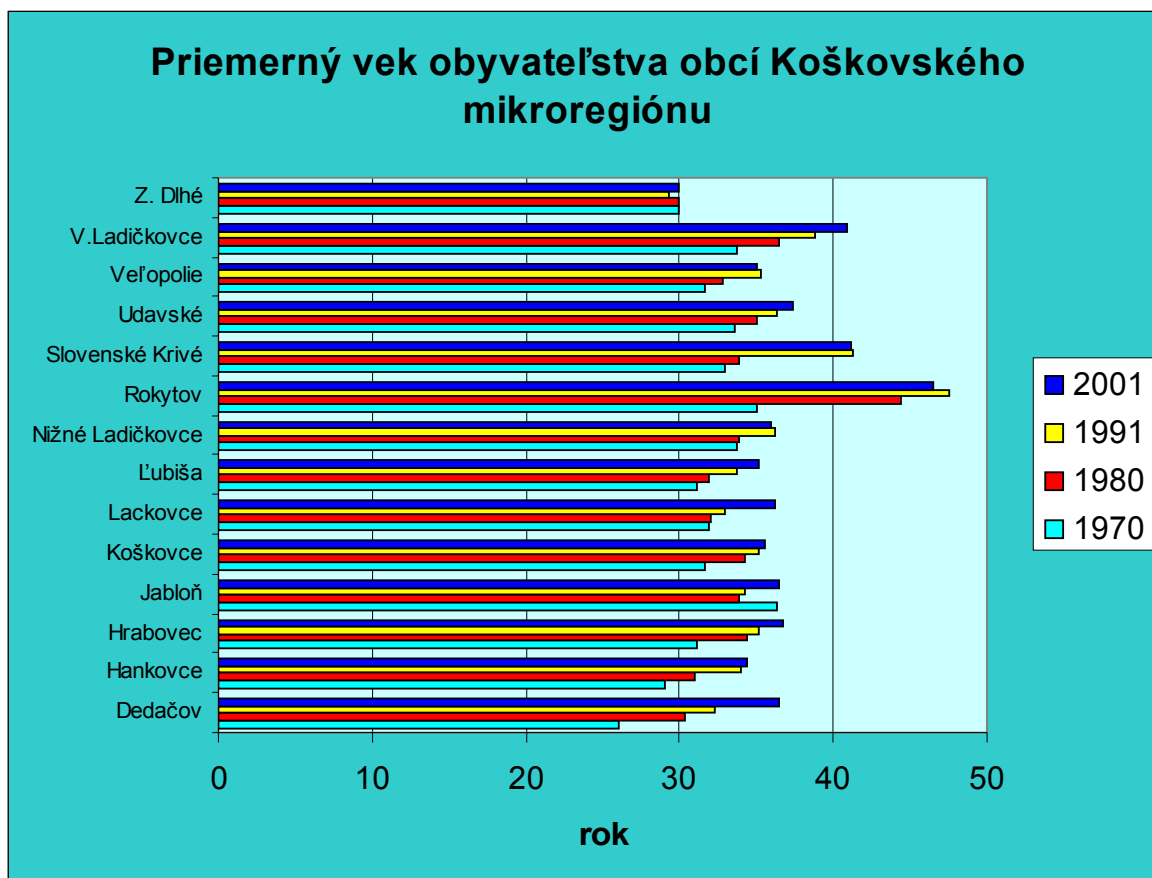

V horeuvedených grafoch je zreteľný všeobecný celoslovenský trend poklesu počtu obyvateľov v predproduktívnom a produktívnom veku a na druhej strane nárast počtu obyvateľov v dôchodkovom veku. V Košovskom mikroregióne je výnimkou obec Zbudské Dlhé, kde sa počet detí ustáľuje na úrovni 30 % , počet obyvateľov v produktívnom veku rastie a v poproduktívnom veku dokonca klesá. Relatívne stabilné pomery obyvateľov predproduktívneho a poproduktívneho veku s nárastom skupiny v produktívnom veku vykazujú obce Udavské a Veľopolie.

2.3.3. Priemerný vek obyvateľstva

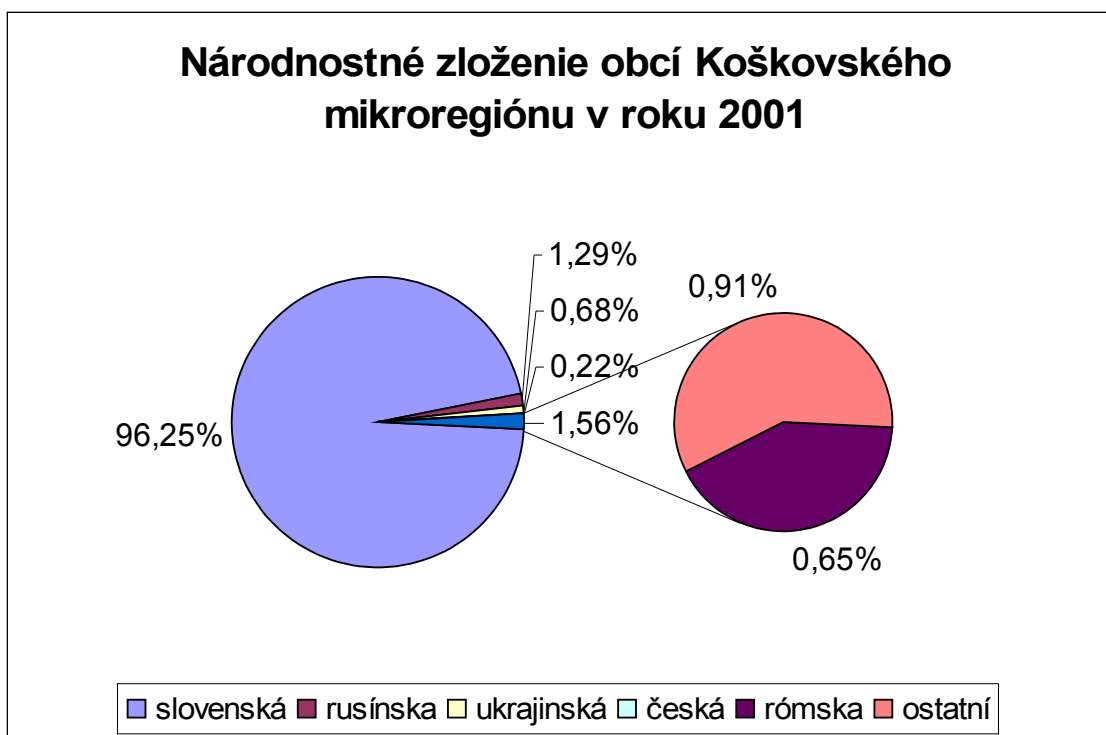
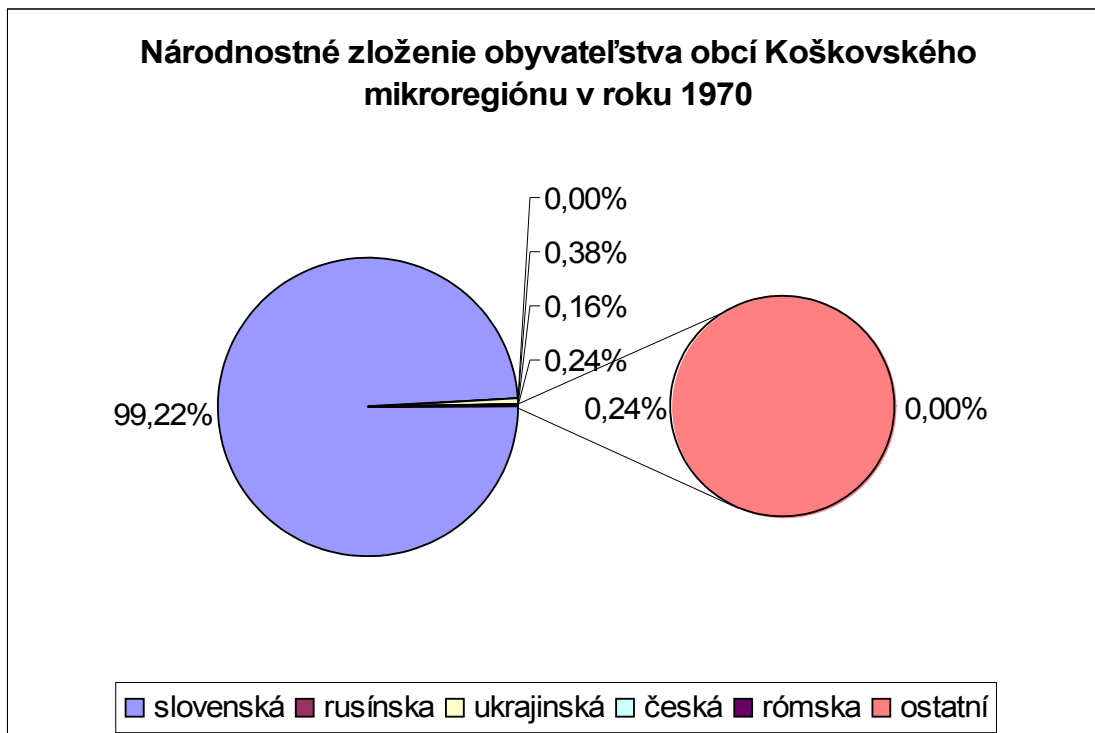
Vypracované Regionálnou rozvojovou agentúrou Humenné

Z porovnania údajov o priemernom veku obyvateľstva jednotlivých obcí je vidieť 2 medzné hodnoty. V obci Rokytov pri Humennom je výrazne najvyšší priemerný vek blížiaci sa až k hranici 50 rokov a na druhej strane obec Zbudské Dlhé s priemerným vekom na úrovni 30 rokov. Mimo obcí Slovenské Krivé a Vyšné Ladičkovce s priemerom tesne nad 40 rokov v ostatných obciach je vyrovnaný vekový priemer na úrovni 35-36 rokov.

Priemerný vek obyvateľstva je však len výsledok rozdelenia vekových kategórií obyvateľov jednotlivých obcí znázornených v predchádzajúcich grafoch.

2.3.4. Štruktúra obyvateľstva podľa národností

Obec	Rok	Počet obyvateľov						
		slovenská	rusínska	ukrajinská	česká	rómska	nezist.	
Dedačov	1970	157	156			1		
	2001	159	159					
Hankovce	1970	520	515		4	1		
	2001	586	582			3		1
Hrabovec nad Laborcom	1970	667	666		1			
	2001	610	602	4	4			
Jabloň	1970	493	468		12			13
	2001	470	466	2	1			1
Kochanovce	2001	753	728	18		3		4
Košovce	1970	580	577		3			
	2001	615	611	2				2
Lackovce	1970	359	356		1	2		
	2001	562	552	3	4	2		1
Ľubiša	1970	625	625					
	2001	816	807	1	2		6	
Nižné Ladičkovce	1970	408	407			1		
	2001	372	371			1		
Rokytov pri Hé	2001	339	250	50	30	1		8
Slovenské Krivé	1970	195	195					
	2001	144	144					
Udavské	1970	1165	1158		1	4		2
	2001	1256	1188	8	11	6		43
Veľopolie	1970	312	312					
	2001	318	318					
Vyšné Ladičkovce	1970	323	323					
	2001	258	256	1				1
Zbudské Dlhé	1970	446	445			1		
	2001	555	499	2	1	1	45	7

Ako je z tabuľkovej aj grafickej časti vidieť národnostné zloženie je veľmi súrodé, s veľkou prevahou obyvateľov slovenskej národnosti. Za posledných 30 rokov však vidieť pokles percentuálneho zastúpenia slovenskej národnosti z prakticky 100 % na vyše 96 %, čo súvisí s trendom priznávať si svoju príslušnosť, čoho dôkazom sú aj rómski obyvatelia obce Zbudské Dlhé. Celkovo je možné charakterizovať spolužitie jednotlivých národností v mikroregióne ako veľmi harmonické.

Vypracované Regionálnou rozvojovou agentúrou Humenné

2.3.5. Štruktúra obyvateľstva v roku 2001 podľa ukončeného vzdelania

Tabuľka 4.

Dedačov				Hankovce		
Ukončené vzdelanie	školské	Počet obyvateľov	%	Ukončené vzdelanie	Počet obyvateľov	%
Základné		43	27,0	Základné	117	20,0
SOU (bez maturity)		60	37,7	SOU (bez maturity)	196	33,4
Stredné odborné vzdelanie (s maturitou)		20	12,6	Stredné odborné vzdelanie (s maturitou)	106	18,1
Vyššie		-		Vyššie	-	-
Vysokoškolské spolu		1	0,7	Vysokoškolské spolu	11	1,9
Ostatní bez udania vzdelania		-		Ostatní bez udania vzdelania	1	0,2
Deti do 16 rokov		35	22,0	Deti do 16 rokov	155	26,4
Spolu		159	100,0	Spolu	586	100,0

Hrabovec nad Laborcom				Jabľoň		
Ukončené vzdelanie	školské	Počet obyvateľov	%	Ukončené vzdelanie	Počet obyvateľov	%
Základné		152	24,9	Základné	117	24,9
SOU (bez maturity)		169	27,7	SOU (bez maturity)	81	17,2
Stredné odborné vzdelanie (s maturitou)		115	18,9	Stredné odborné vzdelanie (s maturitou)	93	19,8
Vyššie		-	-	Vyššie	3	0,6
Vysokoškolské spolu		17	2,8	Vysokoškolské spolu	14	3,0
Ostatní bez udania vzdelania		-	-	Ostatní bez udania vzdelania	80	17,0
Deti do 16 rokov		157	25,7	Deti do 16 rokov	82	17,5
Spolu		610	100,0	Spolu	470	100,0

Kochanovce				Košovce		
Ukončené vzdelanie	školské	Počet obyvateľov	%	Ukončené vzdelanie	Počet obyvateľov	%
Základné		116	15,4	Základné	139	22,6
SOU (bez maturity)		291	38,6	SOU (bez maturity)	152	24,7
Stredné odborné vzdelanie (s maturitou)		145	19,3	Stredné odborné vzdelanie (s maturitou)	164	26,7
Vyššie		4	0,5	Vyššie	2	0,3
Vysokoškolské spolu		35	4,6	Vysokoškolské spolu	15	2,4
Ostatní bez udania vzdelania		2	0,3	Ostatní bez udania vzdelania	-	-
Deti do 16 rokov		160	21,3	Deti do 16 rokov	143	23,3
Spolu		753	100,0	Spolu	615	100,0

Lackovce				Ľubiša			
Ukončené vzdelanie	školské	Počet obyvateľov	%	Ukončené vzdelanie	školské	Počet obyvateľov	%
Základné		83	14,8	Základné		189	23,2
SOU (bez maturity)		92	16,4	SOU (bez maturity)		242	29,7
Stredné odborné vzdelanie (s maturitou)		208	37,0	Stredné odborné vzdelanie (s maturitou)		198	24,3
Vyššie		6	1,1	Vyššie		-	-
Vysokoškolské spolu		55	9,8	Vysokoškolské spolu		23	2,8
Ostatní bez udania vzdelania		-	-	Ostatní bez udania vzdelania		-	-
Deti do 16 rokov		118	20,9	Deti do 16 rokov		164	20,0
Spolu		562	100,0	Spolu		816	100,0

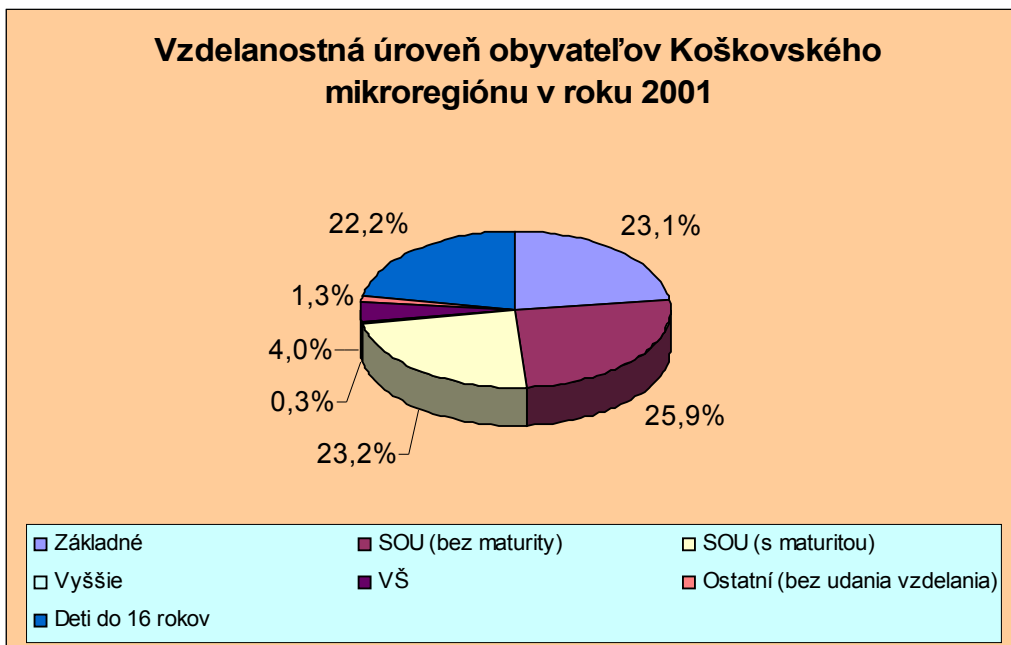
Nižné Ladičkovce				Rokytno pri Humennom			
Ukončené vzdelanie	školské	Počet obyvateľov	%	Ukončené vzdelanie	školské	Počet obyvateľov	%
Základné		84	22,6	Základné		129	38,1
SOU (bez maturity)		116	31,2	SOU (bez maturity)		86	25,4
Stredné odborné vzdelanie (s maturitou)		79	21,2	Stredné odborné vzdelanie (s maturitou)		58	17,1
Vyššie		2	0,5	Vyššie		1	0,3
Vysokoškolské spolu		4	1,1	Vysokoškolské spolu		12	3,5
Ostatní bez udania vzdelania		-	-	Ostatní bez udania vzdelania		3	0,9
Deti do 16 rokov		87	23,4	Deti do 16 rokov		50	14,7
Spolu		372	100,0	Spolu		339	100,0

Slovenské Krivé				Udavské			
Ukončené vzdelanie	školské	Počet obyvateľov	%	Ukončené vzdelanie	školské	Počet obyvateľov	%
Základné		55	38,2	Základné		211	16,8
SOU (bez maturity)		30	20,8	SOU (bez maturity)		284	22,6
Stredné odborné vzdelanie (s maturitou)		29	20,1	Stredné odborné vzdelanie (s maturitou)		408	32,5
Vyššie		-	-	Vyššie		4	0,3
Vysokoškolské spolu		2	1,4	Vysokoškolské spolu		96	7,6
Ostatní bez udania vzdelania		-	-	Ostatní bez udania vzdelania		-	-
Deti do 16 rokov		28	19,5	Deti do 16 rokov		253	20,2
Spolu		144	100,0	Spolu		1256	100,0

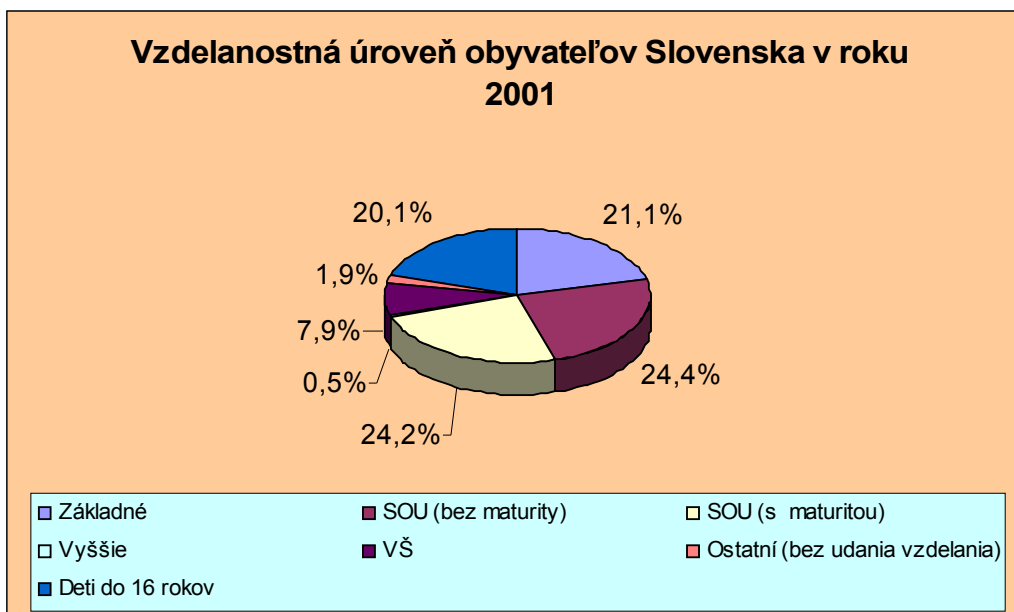
Veľopolie				Vyšné Ladičkovce			
Ukončené vzdelanie	školské	Počet obyvateľov	%	Ukončené vzdelanie	školské	Počet obyvateľov	%
Základné		48	15,1	Základné		77	29,8
SOU (bez maturity)		89	28,0	SOU (bez maturity)		77	29,8
Stredné odborné vzdelanie (s maturitou)		97	30,5	Stredné odborné vzdelanie (s maturitou)		45	17,4
Vyššie		-	-	Vyššie		4	1,6
Vysokoškolské spolu		13	4,1	Vysokoškolské spolu		8	3,1
Ostatní bez udania vzdelania		-	-	Ostatní bez udania vzdelania		-	-
Deti do 16 rokov		71	22,3	Deti do 16 rokov		47	18,3
Spolu		318	100,0	Spolu		258	100,0

Zbudské Dlhé			
Ukončené školské vzdelanie	Počet obyvateľov	Humenné	%

Základné	241	43,4
SOU (bez maturity)	61	11,0
SOU (s maturitou)	47	8,5
Vyššie	1	0,2
Vysokoškolské spolu	4	0,8
Ostatní bez udania vzdelania	18	3,2
Deti do 16 rokov	183	
Spolu	555	100,0

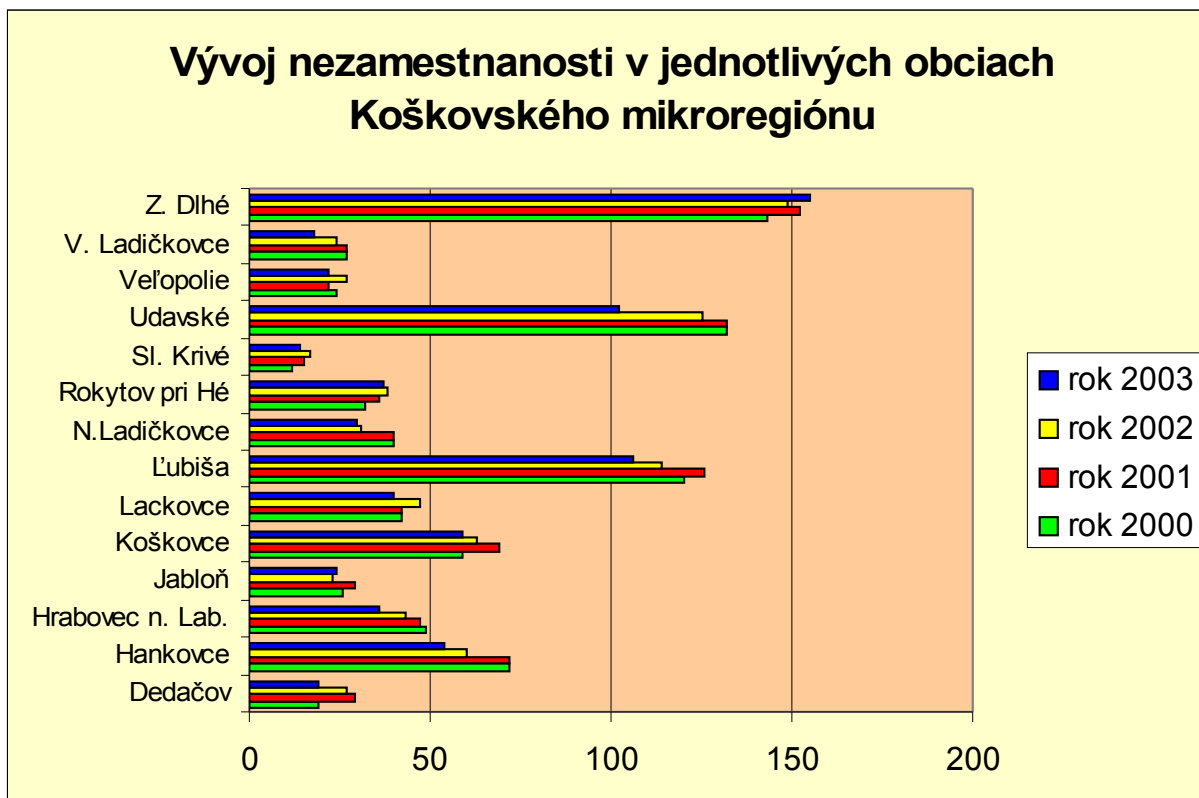

Vzdelanostná úroveň sa líši podľa toho, či sa jedná o menšie obce, resp. o koncové obce a väčšie obce. Podobne možno konštatovať, že vo väčších obciach sú výraznejšie zastúpení obyvatelia s vyšším vzdelaním. Pre porovnanie je priložený graf vzdelanostnej úrovne v rámci celého Slovenska.

2.3.6. Vývoj nezamestnanosti v obciach mikroregiónu

Vypracované Regionálnou rozvojovou agentúrou Humenné

2.4. Domový a bytový fond rok 2001

2.4.1. Veková štruktúra bytového fondu

Dedačov			Hankovce		
Obdobie výstavby	Rodinné domy	%	Obdobie výstavby	Rodinné domy	%
-1899 a nezistené	-	-	-1899 a nezistené	2	1,7
1900 -1919	-	-	1900 -1919	5	4,2
1920-1945	2	5,6	1920-1945	3	2,5
1946-1970	22	61,1	1946-1970	49	40,8
1971-1980	5	13,9	1971-1980	31	25,8
1981-1990	5	13,9	1981-1990	12	10,0
1991-2001	2	5,6	1991-2001	18	15,0
Spolu	36	100,0	Spolu	120	100,0

Hrabovec nad Laborcom			Jabloň		
Obdobie výstavby	Rodinné domy	%	Obdobie výstavby	Rodinné domy	%
-1899 a nezistené	3	2,1	-1899 a nezistené	3	2,9

1900 -1919	3	2,1	1900 -1919	2	1,9
1920-1945	9	6,4	1920-1945	9	8,7
1946-1970	64	45,7	1946-1970	46	44,2
1971-1980	15	10,7	1971-1980	15	14,4
1981-1990	33	23,6	1981-1990	12	11,5
1991-2001	13	9,4	1991-2001	17	16,4
Spolu	140	100,0	Spolu	104	100,0

Koškovce			Lackovce		
Obdobie výstavby	Rodinné domy	%	Obdobie výstavby	Rodinné domy	%
-1899 a nezistené	3	1,9	-1899 a nezistené	2	1,4
1900 -1919	1	0,6	1900 -1919	-	-
1920-1945	17	10,8	1920-1945	7	4,8
1946-1970	73	46,5	1946-1970	45	31,0
1971-1980	18	11,5	1971-1980	23	15,9
1981-1990	25	15,9	1981-1990	36	24,8
1991-2001	20	12,8	1991-2001	32	22,1
Spolu	157	100,0	Spolu	145	100,0

L'ubiša			Nižné Ladičkovce		
Obdobie výstavby	Rodinné domy	%	Obdobie výstavby	Rodinné domy	%
-1899 a nezistené	2	1,1	-1899 a nezistené	3	2,9
1900 -1919	-	-	1900 -1919	-	-
1920-1945	8	4,2	1920-1945	6	5,8
1946-1970	74	38,9	1946-1970	49	47,1
1971-1980	48	25,3	1971-1980	22	21,2
1981-1990	35	18,4	1981-1990	11	10,6
1991-2001	23	12,1	1991-2001	13	12,4
Spolu	190	100,0	Spolu	104	100,0

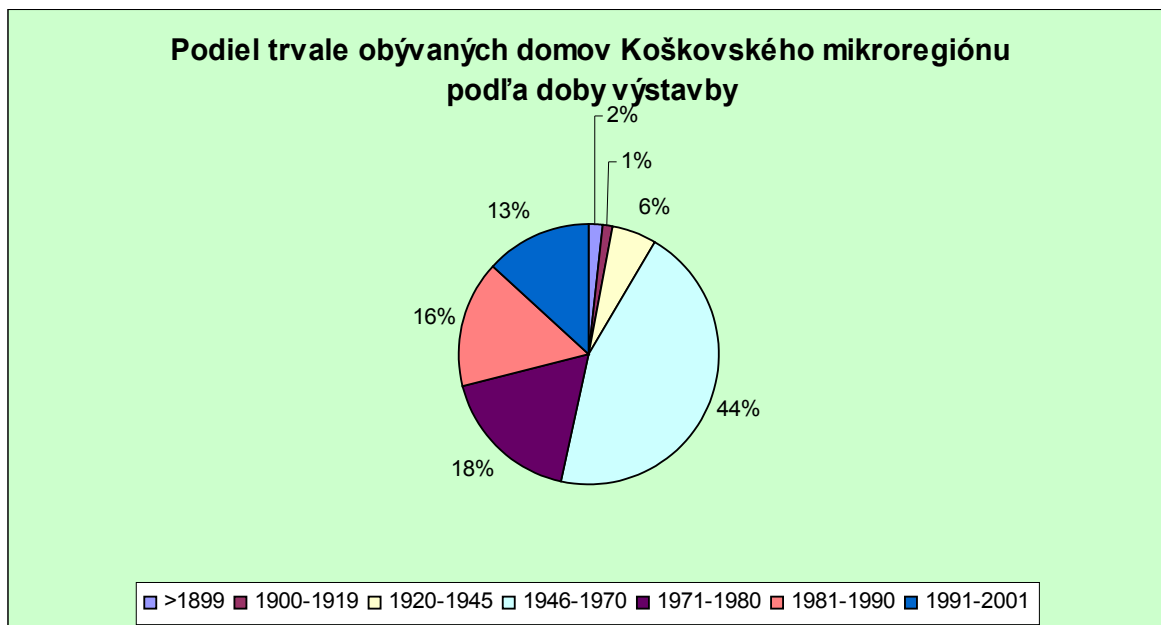
Rokytov pri Humennom			Slovenské Krivé		
Obdobie výstavby	Rodinné domy	%	Obdobie výstavby	Rodinné domy	%
-1899 a nezistené	4	3,2	-1899 a nezistené	-	-
1900 -1919	2	1,6	1900 -1919	-	-
1920-1945	6	4,8	1920-1945	1	2,3
1946-1970	82	65,1	1946-1970	30	69,8
1971-1980	17	13,5	1971-1980	5	11,6
1981-1990	2	1,6	1981-1990	2	4,7
1991-2001	13	10,2	1991-2001	5	11,6
Spolu	126	100,0	Spolu	43	100,0

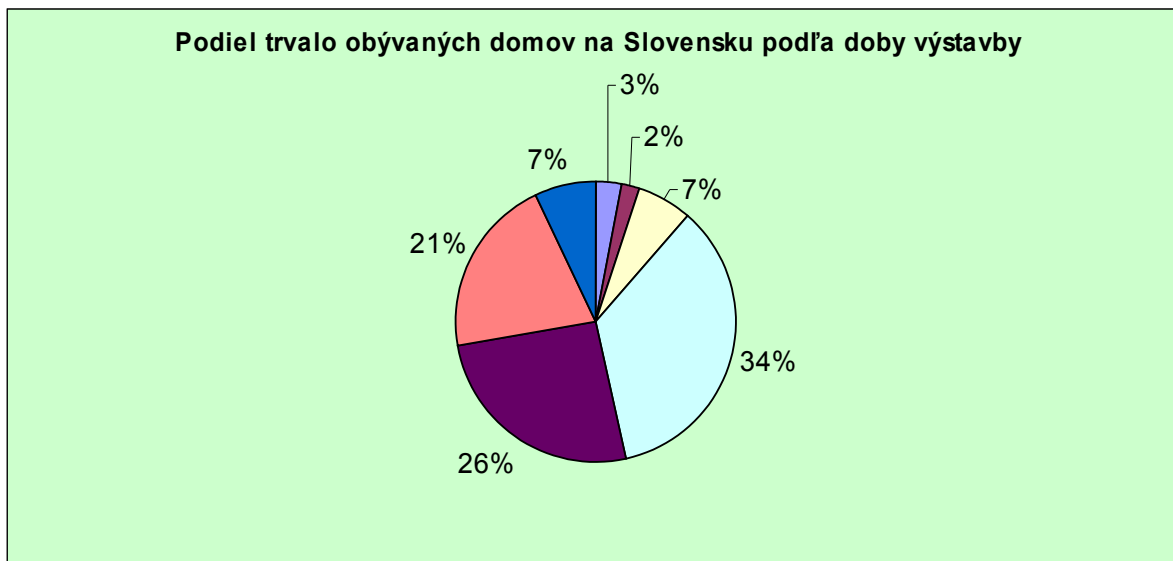
Udavské			Veľopolie		
Obdobie výstavby	Rodinné domy	%	Obdobie výstavby	Rodinné domy	%
-1899 a nezistené	5	1,4	-1899 a nezistené	-	-

Vypracované Regionálnou rozvojnou agentúrou Humenné

1900 -1919	5	1,4	1900 -1919	2	2,5
1920-1945	22	6,3	1920-1945	5	6,3
1946-1970	143	40,7	1946-1970	36	45,7
1971-1980	74	21,1	1971-1980	14	17,7
1981-1990	68	19,4	1981-1990	11	13,9
1991-2001	34	9,7	1991-2001	11	13,9
Spolu	351	100,0	Spolu	79	100,0

Vyšné Ladičkovce			Zbudské Dlhé		
Obdobie výstavby	Rodinné domy	%	Obdobie výstavby	Rodinné domy	%
-1899 a nezistené	2	2,9	-1899 a nezistené	3	2,7
1900 -1919	-	-	1900 -1919	-	-
1920-1945	7	10,1	1920-1945	1	0,9
1946-1970	45	65,2	1946-1970	37	32,7
1971-1980	10	14,5	1971-1980	16	14,2
1981-1990	3	4,3	1981-1990	27	23,9
1991-2001	2	3,0	1991-2001	29	25,6
Spolu	69	100,0	Spolu	113	100,0

Podiel domov postavených v rokoch 1945-1970 je logicky najväčší, keďže je zahrnuté obdobie 25 rokov oproti nasledujúcim dekádam.

Tento ukazovateľ je výsledkom viacerých vonkajších a vnútorných faktorov ako politická situácia, úroveň nezamestnanosti, demografický vývoj, resp. nové investície v regióne vytvárajúce pracovné príležitosti.

Zastaviť resp. zvrátiť tento nepriaznivý vývoj je možné iba investíciami do všetkých oblastí života s cieľom stabilizovať resp. zlepšiť životné podmienky obyvateľstva mikroregiónu.

Pri porovnaní bytového fondu medzi Košovským regiónom a bytovým fondom na Slovensku je potešiteľný jeden údaj. Kým podiel obývaných domov postavených v období rokov 1981-1990 bol v v Košovskom mikroregióne 16 % a na Slovensku 21 %, podiel postavených domov za obdobie rokov 1991-2001 je v obciach Košovského mikroregiónu 13 %, zatiaľ čo na Slovensku je to necelých 7 %.

2.5. Infraštruktúra a služby

2.5.1. Infraštruktúra

Tabuľka 9.

DEDAČOV		HANKOVCE	
Verejný vodovod	nie	Verejný vodovod	áno
Rozvodná sieť plynu	áno	Rozvodná sieť plynu	áno
Kanalizačná sieť	nie	Kanalizačná sieť	nie
Čistička odpadných vôd	nie	Čistička odpadných vôd	nie
Linky miestnej autobusovej dopravy	1	Linky miestnej autobusovej dopravy	2
Káblová televízia	nie	Káblová televízia	áno
Futbalové ihrisko	áno	Futbalové ihrisko	áno
Ihriská - ostatné	áno	Ihriská - ostatné	áno
Kúpaliská umelé resp. prírodné	nie	Kúpaliská umelé resp. prírodné	nie
Bazény kryté resp. otvorené	nie	Bazény kryté resp. otvorené	nie
Telocvičňa	nie	Telocvičňa	nie
Skládka odpadu resp. spaľovňa	nie	Skládka odpadu resp. spaľovňa	nie

HRABOVEC N. LABORCOM		JABLOŇ	
Verejný vodovod	áno	Verejný vodovod	áno
Rozvodná sieť plynu	áno	Rozvodná sieť plynu	áno
Kanalizačná sieť	nie	Kanalizačná sieť	nie
Čistička odpadných vôd	nie	Čistička odpadných vôd	nie
Linky miestnej autobusovej dopravy	1	Linky miestnej autobusovej dopravy	1
Káblová televízia	nie	Káblová televízia	nie
Futbalové ihrisko	áno	Futbalové ihrisko	áno
Ihriská - ostatné	nie	Ihriská - ostatné	nie
Kúpaliská umelé resp. prírodné	nie	Kúpaliská umelé resp. prírodné	nie
Bazény kryté resp. otvorené	nie	Bazény kryté resp. otvorené	nie
Telocvičňa	nie	Telocvičňa	nie

KOŠKOVCE		LACKOVCE	
Verejný vodovod	áno	Verejný vodovod	áno
Rozvodná sieť plynu	áno	Rozvodná sieť plynu	áno
Kanalizačná sieť	nie	Kanalizačná sieť	nie
Čistička odpadných vôd	nie	Čistička odpadných vôd	nie
Linky miestnej autobusovej dopravy	2	Linky miestnej autobusovej dopravy	2
Káblová televízia	nie	Káblová televízia	nie
Futbalové ihrisko	áno	Futbalové ihrisko	áno
Ihriská - ostatné	nie	Ihriská - ostatné	áno
Kúpaliská umelé resp. prírodné	nie	Kúpaliská umelé resp. prírodné	nie
Bazény kryté resp. otvorené	nie	Bazény kryté resp. otvorené	áno
Telocvičňa	áno	Telocvičňa	áno
Skládka odpadu resp. spaľovňa	nie	Skládka odpadu resp. spaľovňa	nie

ĽUBIŠA		NIŽNÉ LADIČKOVCE	
Verejný vodovod	áno	Verejný vodovod	áno
Rozvodná sieť plynu	áno	Rozvodná sieť plynu	áno
Kanalizačná sieť	nie	Kanalizačná sieť	nie
Čistička odpadných vôd	nie	Čistička odpadných vôd	nie
Linky miestnej autobusovej dopravy	3	Linky miestnej autobusovej dopravy	1
Káblová televízia	áno	Káblová televízia	nie
Futbalové ihrisko	áno	Futbalové ihrisko	áno
Ihriská - ostatné	áno	Ihriská - ostatné	nie
Kúpaliská umelé resp. prírodné	nie	Kúpaliská umelé resp. prírodné	nie
Bazény kryté resp. otvorené	nie	Bazény kryté resp. otvorené	nie
Telocvičňa	nie	Telocvičňa	nie
Skládka odpadu resp. spaľovňa	nie	Skládka odpadu resp. spaľovňa	nie

ROKYTOV pri Humennom		SLOVENSKÉ KRIVÉ	
Verejný vodovod	áno	Verejný vodovod	nie
Rozvodná sieť plynu	áno	Rozvodná sieť plynu	nie
Kanalizačná sieť	nie	Kanalizačná sieť	nie
Čistička odpadných vôd	nie	Čistička odpadných vôd	nie
Linky miestnej autobusovej dopravy	1	Linky miestnej autobusovej dopravy	1
Káblová televízia	nie	Káblová televízia	nie
Futbalové ihrisko	áno	Futbalové ihrisko	nie
Ihriská - ostatné + lyžiarsky vlek	áno	Ihriská - ostatné	áno
Kúpaliská umelé resp. prírodné	nie	Kúpaliská umelé resp. prírodné	nie
Bazény kryté resp. otvorené	nie	Bazény kryté resp. otvorené	nie

Telocvičňa	nie	Telocvičňa	nie
Skládka odpadu resp. spaľovňa	nie	Skládka odpadu resp. spaľovňa	nie

UDAVSKÉ		VEĽOPOLIE	
Verejný vodovod	áno	Verejný vodovod	áno
Rozvodná sieť plynu	áno	Rozvodná sieť plynu	áno
Kanalizačná sieť	áno	Kanalizačná sieť	nie
Čistička odpadných vôd	nie	Čistička odpadných vôd	nie
Linky miestnej autobusovej dopravy	6	Linky miestnej autobusovej dopravy	1
Káblová televízia	nie	Káblová televízia	nie
Futbalové ihrisko	áno	Futbalové ihrisko	áno
Ihriská - ostatné	nie	Ihriská - ostatné	nie
Kúpaliská umelé resp. prírodné	nie	Kúpaliská umelé resp. prírodné	nie
Bazény kryté resp. otvorené	nie	Bazény kryté resp. otvorené	nie
Telocvičňa	áno	Telocvičňa	nie
Skládka odpadu resp. spaľovňa	áno	Skládka odpadu resp. spaľovňa	nie

VYŠNÉ LADIČKOVCE		ZBUDSKÉ DLHÉ	
Verejný vodovod	nie	Verejný vodovod	áno
Rozvodná sieť plynu	áno	Rozvodná sieť plynu	áno
Kanalizačná sieť	nie	Kanalizačná sieť	nie
Čistička odpadných vôd	nie	Čistička odpadných vôd	nie
Linky miestnej autobusovej dopravy	1	Linky miestnej autobusovej dopravy	1
Káblová televízia	nie	Káblová televízia	nie
Futbalové ihrisko	áno	Futbalové ihrisko	áno
Ihriská - ostatné	nie	Ihriská - ostatné	nie
Kúpaliská umelé resp. prírodné	nie	Kúpaliská umelé resp. prírodné	nie
Bazény kryté resp. otvorené	nie	Bazény kryté resp. otvorené	nie
Telocvičňa	nie	Telocvičňa	nie
Skládka odpadu resp. spaľovňa	nie	Skládka odpadu resp. spaľovňa	nie

Technická infraštruktúra v jednotlivých obciach nie je ešte úplne vybudovaná. Horšie podmienky majú koncové obce ako obce ležiace na trase Humenné – Medzilaborce resp. v blízkosti okresného mesta. Nezávisle na veľkých infraštruktúrnych projektoch je však nevyhnutné realizovať aj drobné rekonštrukcie obcí (autobusové zastávky, oddychové zóny, úprava potokov, výstavba viacúčelových športových ihrísk , drobné parkové úpravy...) s cieľom zatriktívniť vzhľad obcí.

2.5.2. Verejnoprospešné služby

Tabuľka 10.

DEDAČOV		HANKOVCE		HRABOVCE n. Lab.	
Kultúrny dom	1	Kultúrny dom	1	Kultúrny dom	1
Obecné múzeum	nie	Obecné múzeum	nie	Obecné múzeum	nie
Knižnica - % podiel čitateľov	-	Knižnica - % podiel čitateľov	12,0	Knižnica - % podiel čitateľov	27,3
Kostol rímskokatolíckej cirkvi	-	Kostol rímskokatolíckej cirkvi	1	Kostol rímskokatolíckej cirkvi	1
Kostol gréckokatolíckej cirkvi	nie	Kostol gréckokatolíckej cirkvi	-	Kostol gréckokatolíckej cirkvi	-
Kostol pravoslávnej cirkvi	nie	Kostol pravoslávnej cirkvi		Kostol pravoslávnej cirkvi	-
Dom smútku	nie	Dom smútku	1	Dom smútku	nie
Cintorín	1	Cintorín	2	Cintorín	1

JABLOŇ		KOŠOVCE		LACKOVCE	
Kultúrny dom	1	Kultúrny dom	1	Kultúrny dom	1
Obecné múzeum	nie	Obecné múzeum	nie	Obecné múzeum	nie
Knižnica - % podiel čitateľov	7,4	Knižnica - % podiel čitateľov	6,8	Knižnica - % podiel čitateľov	-
Kostol rímskokatolíckej cirkvi	1	Kostol rímskokatolíckej cirkvi	1	Kostol rímskokatolíckej cirkvi	1
Kostol gréckokatolíckej cirkvi	-	Kostol gréckokatolíckej cirkvi	-	Kostol gréckokatolíckej cirkvi	-
Kostol pravoslávnej cirkvi	-	Kostol pravoslávnej cirkvi	-	Kostol pravoslávnej cirkvi	-
Dom smútku	-	Dom smútku	-	Dom smútku	1
Cintorín	1	Cintorín	1	Cintorín	1

ĽUBIŠA		NIŽNÉ LADIČKOVCE		ROKYTOV pri Hé	
Kultúrny dom	1	Kultúrny dom	1	Kultúrny dom	1
Obecné múzeum	nie	Obecné múzeum	-	Obecné múzeum	nie
Knižnica- % podiel čitateľov	6,1	Knižnica - % podiel čitateľov	15,8	Knižnica - % podiel čitateľov	10,0
Kostol - rímskokatolícky	1	Kostol - rímskokatolícky	1	Kostol - rímskokatolícky	-
Kostol gréckokatolíckej cirkvi	-	Kostol gréckokatolíckej cirkvi	-	Kostol gréckokatolíckej cirkvi	1
Kostol pravoslávnej cirkvi	-	Kostol pravoslávnej cirkvi	-	Kostol pravoslávnej cirkvi	-
Dom smútku	1	Dom smútku	1	Dom smútku	nie
Cintorín	1	Cintorín	1	Cintorín	2

SLOVENSKÉ KRIVÉ		UDAVSKÉ		VEĽOPOLIE	
Kultúrny dom	1	Kultúrny dom	1	Kultúrny dom	1
Obecné múzeum	nie	Obecné múzeum	nie	Obecné múzeum	nie
Knižnica - % čitateľov	15,2	Knižnica -% čitateľov	16,7	Knižnica - % čitateľov	1,6
Kostol - rímskokatolícky	2	Kostol - rímskokatolícky	1	Kostol - rímskokatolícky	1
Kostol gréckokatolíckej cirkvi	-	Kostol gréckokatolíckej cirkvi	-	Kostol gréckokatolíckej cirkvi	nie
Kostol pravoslávnej cirkvi	-	Kostol pravoslávnej cirkvi	-	Kostol pravoslávnej cirkvi	nie
Dom smútku	1	Dom smútku	1	Dom smútku	1
Cintorín	1	Cintorín	1	Cintorín	2

VYŠNÉ LADIČKOVCE		ZBUDSKÉ DLHÉ	
Kultúrny dom	1	Kultúrny dom	1
Obecné múzeum	nie	Obecné múzeum	nie
Knižnica - % čitateľov	10,1	Knižnica -% čitateľov	6,5
Kostol - rímskokatolícky	1	Kostol - rímskokatolícky	1
Kostol gréckokatolíckej cirkvi	-	Kostol gréckokatolíckej cirkvi	-
Kostol pravoslávnej cirkvi	-	Kostol pravoslávnej cirkvi	-
Dom smútku	1	Dom smútku	nie
Cintorín	1	Cintorín	1

V každej obci mikroregiónu je kultúrny dom, ktoré boli vo väčšine prípadov stavané v 70 – 80 tých rokoch a v súčasnosti sa boria s predimenzovanosťou priestorov, nízkymi tepelno-izolačnými vlastnosťami použitých materiálov a celkove s vysokými režijnými nákladmi. Skôr či neskôr si vyžadujú investície na ich rekonštrukciu.

Niektoré obce ešte nemajú vybudované domy smútku, pričom zo strany obyvateľstva je nepísaná spoločenská objednávka na zlepšenie kvality služieb aj v tomto smere, a tak samosprávy obcí, kde ešte nie je vybudovaný dom smútku, musia počítať s investíciami v tomto smere.

2.6. Kultúrne zariadenia

2.6.1. Jabloň

V obci Jabloň sa nachádzajú 3 nehnuteľné a 2 hnutel'né národné kultúrne pamiatky evidované v Pamiatkovom úrade SR.

V strede obce sa nachádza rímskokatolícky Kostol Božieho srdca postavený v rokoch 1940 -1943. Druhou dominantou je park s kaštieľom postaveným v novoklasicistickom štýle zo začiatku 19. storočia. Treťou pamiatkou je židovský cintorín s cca 20 náhrobníkmi.

V kostole Božieho srdca sa nachádzajú kríž s korpusom z roku 1622 a barokový zvon z roku 1744, ktoré sú klasifikované ako hnutel'né národné kultúrne pamiatky.

2.6.2. Košovce

V obci sa nachádzajú nasledovné pamiatky- rímsko-katolícky Kostol svätého Ducha, ktorý bol postavený v roku 1584 v klasicistickom štýle a klasicistický zvon z roku 1810.

2.6.3. Ľubiša

Podobne aj v Ľubiši sa nachádzajú 2 národné kultúrne pamiatky – rímsko-katolícky Kostol svätého Michala postavený v roku 1771 v barokovom štýle. Druhou pamiatkou je Kaplnka svätého Jána Nepomuckého z 2. polovice 18. storočia.

2.6.4. Rokytov pri Humennom

V gréckokatolíckom Kostole Narodenia Panny Márie je umiestnený súbor závesných obrazov Apoštolov zo začiatku 19. storočia.

2.6.5. Slovenské Krivé

Podobne aj v obci Slovenské Krivé je v rímsko-katolíckom Kostole svätej Anny závesný oltárny obraz svätej Anny s Pannou Máriou a Joachimom od maliara Antona G. Tápolyiho vytvoreného v roku 1827 v štýle klasicizmu.

2.6.6. Udavské

Jedinou technickou nehnuteľnou pamiatkou je plynový motor z mlyna. V obci sú ďalšie 3 nehnuteľné kultúrne pamiatky – socha svätého Ondreja v klasicistickom štýle z 19. storočia, závesný obraz svätej Trojice od sochára Vojtecha Tkacsika z rokov 1860-1880 a baroková kamenná krstiteľnica zo začiatku 18. storočia.

2.6.7. Zbudské Dlhé

V rímsko-katolíckom Kostole svätého Štefana Kráľa sa nachádzajú sochy svätého Petra a Pavla v štýle neskorého baroka z konca 18. storočia.

Vypracované Regionálnou rozvojovou agentúrou Humenné

3. SWOT analýza

3.1. Infraštruktúra a životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Ekologicky nenarušené životné prostredie • Čiastočne vybudovaná technická infraštruktúra (vodovod, plyn) • Vybudované Domy kultúry vo všetkých obciach mikroregiónu • Vybudovaná skládka komunálneho odpadu v Udavskom • CHVÚ Laborecká vrchovina 	<ul style="list-style-type: none"> • Zlá dopravná dostupnosť hlavne koncových obcí • Zlý technický stav Základných a materských škôl • Nevyhovujúci technický stav Kultúrnych domov • Absencia vybudovanej základnej infraštruktúry v niektorých obciach (vodovod, plyn, kanalizácia) • Zastaralý technický stav obecných rozhlasov • Nevyhovujúci estetický stav autobusových čakární • Divoké skládky odpadu • Absencia oddychových zón v obciach • Absencia vybudovaných chodníkov a parkovísk
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • Dostavba základnej infraštruktúry • Rekonštrukcia obecných ciest • Výstavba chodníkov a obecných parkovísk • Výstavby Domov smútku • Rekonštrukcia základných a materských škôl • Rekonštrukcia Kultúrnych domov • Kompostovanie organického odpadu v obciach • Triedenie a zber komunálneho odpadu • Zapojenie miestnych podnikateľských subjektov do rekonštrukcie v obciach 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoké finančné výdavky na investície • Rozpor medzi požadovanými investíciami a finančným rozpočtom • Nízka ekonomická návratnosť investícií do infraštruktúry počítaná na počet obyvateľov

3.2. SWOT- malé , stredné podnikanie a cestovný ruch

Vypracované Regionálnou rozvojovou agentúrou Humenné

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvinuté podnikateľské prostredie so zameraním na spracovanie dreva a poľnohospodárstvo • Lacná pracovná sila • Vhodné prírodné prostredie pre vidiecky cestovný ruch 	<ul style="list-style-type: none"> • Chýbajúca základná infraštruktúra pre rozsiahlejšie projekty • Chýbajúca tradícia podnikania vo vidieckom cestovnom ruchu • Nekvalifikovaná pracovná sila pre podnikanie v cestovnom ruchu • Vysoký podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku •
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • Vhodné prírodné podmienky na rozvoj hospodárenia v lesoch • Vhodná geografická poloha pre dorastanie drevnej hmoty • Potenciál nenarušených prírodných zdrojov surovín • Poskytovanie účelových dotácií do poľnohospodárstva resp. lesného hospodárstva • Potenciál pre rozvoj tradičných remesiel 	<ul style="list-style-type: none"> • Potenciálne zvýšenie ekologického zaťaženia územia ako dôsledok rozširovania podnikateľských aktivít • Nedostatok investičného kapitálu

3.3. SWOT – kultúra, šport, služby

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • existencia nehnuteľných a hnutel'nych kultúrnych pamiatok • tradície športových podujatí (futbal) • vybudovaná technická infraštruktúra (Kultúrne domy) • 	<ul style="list-style-type: none"> • absencia organizovania tradičných kultúrno-spoločenských podujatí • nedokonalý informačný a orientačný systém v CR • nevyužitý potenciál nehnuteľných a hnutel'nych národných kultúrnych pamiatok v obci • nízky stupeň informovanosti a propagácie jednotlivých obcí resp. mikroregiónu
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • vhodné lokality na oddychové zóny • vzrastajúca potreba vyžitia voľnočasových aktivít • veľký potenciál na rozvoj služieb 	<ul style="list-style-type: none"> • nízky záujem mladej generácie o ľudovú kultúru • negatívne dôsledky starnutia obyvateľstva

4. Definovanie kritických oblastí

- **Infraštruktúra a občianska vybavenosť**
- **Služby**
- **Kultúra, šport**
- **Životné prostredie**

5. Akčné plány

ZÁMER	1. Investície do infraštruktúry a občianskej vybavenosti	2. Rozšírenie poskytovaných služieb	3. Podpora kultúry, športu voľnočasových aktivít	4. Ochrana a estetizácia životného prostredia
CIEĽ	1.1. Obecné vodovody	2.1. Informačné centrum Košovského mikroregiónu	3.1. Kultúrno – spoločenské podujatie regionálneho významu dlhodobej periodicity	4.1. Divoké skládky v katastroch jednotlivých obcí
	1.2. Realizácia projektu výstavby kanalizačného zberača z projektu ISPA	2.2. Prezentačné priestory pre podnikateľské a občianske združenia	3.2. Modernizácia obecných knižníc v Košovskom mikroregióne	4.2. Separácia a zber komunálneho odpadu
	1.3 Kanalizácia v ostatných obciach MR	2.3. Poštové stánky v mikroregióne	3.3. Kluby mladých	4.3. Sadové a parkové úpravy v centrách obcí
	1.4. Domy smútku	2.4. Opatrovateľská služba	3.4. Kluby dôchodcov	4.4. Oddychové zóny v centre resp. mimo obcí
	1.5. Základné a materské školy	2.5. Propagačné materiály o mikroregióne	3.5. Obecné múzeá alebo Pamätné izby obcí	4.5. Kompostoviská
	1.6 Kultúrne domy	2.6. Webovská stránka MR alebo obcí	3.6. Telocvične pre viacúčelové využitie	4.6. Nové náučné chodníky
	1.7. Obecné cesty, chodníky a parkoviská	2.7. Obecné noviny mikroregiónu	3.7. Viacúčelové ihriská pre letné aj zimné športy	
	1.8. Autobusové zastávky	2.8. Informačné tabule o obciach	3.8. Tenisové kurty	
	1.9. Obecné rozhlas	2.9. Služby v Zdravotných strediskách	3.9. Letné kúpaliská	
	1.10 Verejné osvetlenia	2.10. Prevádzky na spracovanie ovocných a lesných produktov	3.10. Nové cykloturistické trasy	
	1.11. Káblová televízia	2.11. Priestory pre spoločné stravovanie starších a opustených ľudí	3.11. Areály futbalových ihrísk	

Stanovenie opatrení pre jednotlivé ciele

Vypracované Regionálnou rozvojovou agentúrou Humenné

V predchádzajúcich kapitolách boli definované kritické oblasti, navrhnuté hlavné rozvojové zámery, vyselektované špecifické ciele rozvoja, pomocou ktorých bude možné naplňať predstavu o budúcnosti mikroregiónu, jeho rozvoji a smerovaní, Nato, aby boli tieto ciele dosiahnuté a naplnené, je potrebné realizovať jednotlivé čiastkové kroky, ktoré sú formulované do opatrení. Tieto opatrenia sú zoradené do 4 zámeroch a 33 cieľov a opatrení.

Zámer č.1 **Investície do infraštruktúry a občianskej vybavenosti**

Cieľ č. 1.1.: Obecné vodovody

Opatrenie	Rekonštrukcia resp. vybudovanie vodovodov v zainteresovaných obciach
Garant	Miestna samospráva
Spolupráca	Východoslovenské vodárenská spoločnosť
Finančné zdroje	zdroje VVS, MVaRR, SOP ZI – Priorita 3.4. Renovácia a rozvoj obcí, MŽP- Opatrenie 2.1. Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu a racionálne využívanie vôd

Cieľ č. 1.2.: Kanalizačný zberač z fondu ISPA

Opatrenie	Dokončenie stavby kanalizačného zberača Humenné – Ľubiša
Garant	starostovia obcí Kochanovce, Veľopolie, Ľubiša, Humenné
Spolupráca	VVS
Finančné zdroje	ISPA

Cieľ č. 1.3.: Kanalizácia v ostatných obciach mikroregiónu

Opatrenie	Výstavba kanalizácie vo zvyšných obciach mikroregiónu
Garant	Miestna samospráva
Spolupráca	VVS
Finančné zdroje	spolufinancovanie – obecné rozpočty, financovanie – fondy EÚ, MŽP- Opatrenie 2.1. Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu a racionálne využívanie vôd, SREP

Cieľ č. 1.4.: Domy smútku

Opatrenie	Projektová príprava a realizácia stavieb resp. rekonštrukcií Domov smútku
	Vypracované Regionálnou rozvojovou agentúrou smútku

Garant	Miestna samospráva
Spolupráca	projekčné organizácie
Finančné zdroje	Program obnovy dediny, SOP ZI–Podopatrenie 3.1.3. Budovanie a rozvoj sociálnej infraštruktúry

Cieľ č. 1.5.: Základné a materské školy

Opatrenie	Projektová príprava a realizácia rekonštrukcie ZŠ a MŠ na pôvodné účely resp. na multifunkčné objekty
Garant	Miestna samospráva
Spolupráca	riaditelia ZŠ a MS
Finančné zdroje	Zdroje zriaďovateľa, MVaRR - SOP ZI – Opatrenie 3.1.1. Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry

Cieľ č. 1.6.: Kultúrne domy

Opatrenie	Projektová príprava a realizácia modernizácie Kultúrnych domov
Garant	Miestna samospráva
Spolupráca	projekčná organizácia, realizátor stavby
Finančné zdroje	obecné rozpočty, POD, SOP ZI –Podopatrenie 3.1.4. Budovanie a rozvoj kultúrnej infraštruktúry

Cieľ č. 1.7.: Obecné cesty, chodníky a parkoviská

Opatrenie	Projekčné spracovanie a realizácia výstavby a rekonštrukcie uvedených stavieb
Garant	Miestna samospráva
Spolupráca	VUC, poslanci obecných zastupiteľstiev
Finančné zdroje	Rozpočet VUC, obecné rozpočty, SOP ZI – Opatrenie 3.4. Rozvoj a renovácia obcí

Cieľ č. 1.8.: Autobusové zastávky

Opatrenie	Realizácia stavieb nových autobusových zastávok
Garant	Miestna samospráva, starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	poslanci obecných zastupiteľstiev
Finančné zdroje	Program obnovy dediny, fondy nadácií, lotérií

Cieľ č. 1.9.: Obecné rozhlas

Opatrenie	Realizácia rekonštrukcií obecných rozhlasov
Garant	Miestna samospráva, starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	poslanci obecných zastupiteľstiev

Finančné zdroje	SOP ZI – Opatrenie 3.4. Renovácia a rozvoj obcí, fondy nadácií, lotérií
------------------------	---

Cieľ č. 1.10.: Verejné osvetlenia

Opatrenie	Výmena osvetľovacích zdrojov verejných osvetlení za energeticky úspornejšie
Garant	Miestna samospráva, starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	poslanci obecných zastupiteľstiev
Finančné zdroje	SOP ZI – Opatrenie 3.4. Renovácia a rozvoj obcí, obecný rozpočet, fondy nadácií a lotérií

Cieľ č. 1.11.: Káblová televízia

Opatrenie	Projektový zámer a realizácie stavby
Garant	Miestna samospráva, starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	spoločnosti realizujúce TKR
Finančné zdroje	obecný rozpočet, spoluúčasť obyvateľstva

**Zámer č. 2.
Rozšírenie poskytovaných služieb**

Cieľ č. 2.1.: Informačné centrum Košovského mikroregiónu

Opatrenie	Vybudovanie informačného centra v mikroregióne zameraného na dostatok informácií a pomoc pre nezamestnaných
Garant	Košovský mikroregión, miestna samospráva
Spolupráca	Starostovia jednotlivých obcí
Finančné zdroje	SOP Ľudské zdroje

Cieľ č. 2.2.: Prezentačné priestory pre podnikateľské a občianske združenia

Opatrenie	Projektové spracovanie a realizácia uvedených stavieb
Garant	Miestna samospráva
Spolupráca	malí a strední podnikatelia, občianske organizácie
Finančné zdroje	obecné rozpočty

Cieľ č. 2.3.: Poštové novinové stánky vo vybraných obciach mikroregiónu

Opatrenie	Výstavba PNS v obciach Košovského mikroregiónu
Garant	Vypracované Regionálnou rozvojovou agentúrou Košovský mikroregión

Spolupráca	Miestna samospráva
Finančné zdroje	Obecné rozpočty, zdroje Slovenskej pošty

Cieľ č. 2.4.: Opatrovateľská služba pre vybrané obce mikroregiónu

Opatrenie	Zriadenie opatrovateľskej služby zo zákona
Garant	starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	poslanci miestneho zastupiteľstva
Finančné zdroje	Rozpočty jednotlivých obcí

Cieľ č. 2.5.: Propagačné materiály o mikroregióne

Opatrenie	Návrh a vydanie brožúry o Košovskom mikroregióne
Garant	predseda mikroregiónu
Spolupráca	reklamná agentúra, starostovia jednotlivých obcí
Finančné zdroje	Rozpočet Košovského mikroregiónu

Cieľ č. 2.6.: Webová stránka mikroregiónu resp. jednotlivých obcí

Opatrenie	Vytvorenie a propagácia mikroregiónu na webovej stránke mikroregiónu
Garant	predseda mikroregiónu
Spolupráca	starostovia jednotlivých obcí, webmaster
Finančné zdroje	Rozpočet Košovského mikroregiónu, Program obnovy dediny, SOP Základná infraštruktúra – Podopatrenie 3.2. Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor

Cieľ č. 2.7.: Obecné noviny Mikroregiónu

Opatrenie	Vytvorenie a vydávanie Obecných novín Košovského mikroregiónu
Garant	predseda mikroregiónu
Spolupráca	starostovia jednotlivých obcí,
Finančné zdroje	Rozpočet Košovského mikroregiónu

Cieľ č. 2.8.: Informačné tabule o obciach MR

Opatrenie	Vytvorenie informačných tabúl o histórii, prírode a turistických atrakciách obcí Košovského mikroregiónu
Garant	starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	poslanci obecných zastupiteľstiev
Finančné zdroje	Program obnovy dediny, SOP PaS – Podopatrenie 2.1. Podpora budovania

	a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu
--	---

Cieľ č. 2.9.: Služby v Zdravotných strediskách

Opatrenie	Vytvorenie lekární vo vybraných Zdravotných strediskách
Garant	starostovia zainteresovaných obcí
Spolupráca	podnikatelia
Finančné zdroje	súkromné zdroje a zdroje obecného rozpočtu, SOP ZI – Podopatrenie 3.1.2. Budovanie a rozvoj zdravotníckej infraštruktúry

Cieľ č. 2.10.: Prevádzka na spracovanie ovocných alebo lesných produktov

Opatrenie	Vybudovanie prevádzky na finalizáciu ovocných resp. lesných produktov
Garant	Miestna samospráva
Spolupráca	poslanci obecných zastupiteľstiev
Finančné zdroje	Plán rozvoja vidieka, SOP Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Cieľ č. 2.11.: Priestory pre spoločné stravovanie starších a opustených ľudí

Opatrenie	Vytvorenie podmienok pre spoločné stravovanie starších a opustených ľudí
Garant	Miestna samospráva
Spolupráca	miestne mimovládne organizácie
Finančné zdroje	nadácie

<p>Zámer č. 3. Podpora kultúry, športu a voľnočasových aktivít</p>

Cieľ č. 3.1.: Kultúrno – spoločenské podujatie regionálneho významu dlhodobej periodicity

Opatrenie	Vytvorenie tradície usporiadávania kultúrno-spoločenských podujatí regionálneho významu
Garant	Miestna samospráva, starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	poslanci obecných zastupiteľstiev, miestne občianske združenia
Finančné zdroje	Granty MK SR (podpora kultúry národnostných menšín, podpora rozvoja

	a prezentácie súčasného umenia a kultúrnych aktivít)
--	--

Cieľ č. 3.2.: Modernizácia obecných knižníc

Opatrenie	Vytvorenie multimedialných knižníc v obciach MR
Garant	starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	pracovníci obecných knižníc
Finančné zdroje	Granty MK SR – podpora literatúry, knižnej kultúry a knižníc Ex libris

Cieľ č. 3.3.: Kluby mladých

Opatrenie	Vybudovanie resp. rekonštrukcia priestorov pre Kluby mladých
Garant	starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	poslanci obecných zastupiteľstiev, mládežnícke organizácie
Finančné zdroje	SOP ZI – Podopatrenie 3.1.4. Budovanie a rozvoj kultúrnej infraštruktúry

Cieľ č. 3.4.: Kluby dôchodcov

Opatrenie	Vybudovanie resp. rekonštrukcia priestorov Klubov dôchodcov
Garant	starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	poslanci obecných zastupiteľstiev, občianske spolky dôchodcov
Finančné zdroje	obecný rozpočet, SOP ZI - Podopatrenie 3.1.4. Budovanie a rozvoj kultúrnej infraštruktúry

Cieľ č. 3.5.: Obecné múzeá alebo Pamätné izby obcí

Opatrenie	Zriadenie Obecného múzea resp. Pamätnej izby obce
Garant	starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	Pamiatkový úrad SR
Finančné zdroje	granty MK SR –podpora ochrany pamiatkového fondu Obnovme si svoj dom

Cieľ č. 3.6.: Telocvične pre viacúčelové využitie

Opatrenie	Výstavba telocviční pre viacúčelové využitie
Garant	starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	projektové organizácie, školy, športové kluby
Finančné zdroje	SOP ZI – Podopatrenie 3.1.4. Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry

Vypracované Regionálnou rozvojovou agentúrou Humenné

Cieľ č. 3.7.: Výstavba viacúčelových ihrísk slúžiacich pre letné aj zimné športy

Opatrenie	Výstavba viacúčelových ihrísk slúžiacich pre letné aj zimné športy
Garant	Miestna samospráva, starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	projektové organizácie, školy, športové kluby
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Ministerstvo školstva SR – dotácie na realizáciu projektov rozvoja telesnej kultúry

Cieľ č. 3.8.: Tenisové kurty

Opatrenie	Výstavba tenisových kurtov
Garant	Miestna samospráva, starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	projektové organizácie, školy, športové kluby
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Ministerstvo školstva SR – dotácie na realizáciu projektov rozvoja telesnej kultúry

Cieľ č. 3.9.: Letné kúpaliska

Opatrenie	Výstavba letných kúpalísk
Garant	Miestna samospráva, starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	projektové organizácie, školy, športové kluby
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Ministerstvo školstva SR – dotácie na realizáciu projektov rozvoja telesnej kultúry

Cieľ č. 3.10.: Nové cykloturistické trasy

Opatrenie	Výstavba nových cykloturistických trás v mikroregióne
Garant	starostovia zainteresovaných obcí, Košovský mikroregión
Spolupráca	KST, cykloturistické oddiely
Finančné zdroje	SOP PaS – Podopatrenie 2.1. Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu

Cieľ č. 3.11.: Areály futbalových ihrísk

Opatrenie	Rekonštrukcia resp. výstavba areálov futbalových ihrísk
Garant	Miestna samospráva, starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	poslanci obecných zastupiteľstiev, členovia futbalových oddielov
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Program obnovy dediny, Ministerstvo školstva – dotácie na realizáciu projektov rozvoja telesnej kultúry

Zámer č. 4.
Ochrana a estetizácia životného prostredia

Cieľ č. 4.1.: Divoké skládky v katastroch jednotlivých obcí

Opatrenie	Odstránenie divokých skládok v katastroch jednotlivých obcí
Garant	starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	SAŽP, poslanci obecných zastupiteľstiev
Finančné zdroje	fondy MŽP SR – Opatrenie 2.3. Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva, Sekcia rozvoja environmentálnych programov

Cieľ č. 4.2.: Separácia a zber komunálneho odpadu

Opatrenie	Realizácia separácie a zberu komunálneho odpadu
Garant	Miestna samospráva, starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	SAŽP, poslanci obecných zastupiteľstiev
Finančné zdroje	fondy MŽP SR - Opatrenie 2.3. Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva, Sekcia rozvoja environmentálnych programov

Cieľ č. 4.3.: Sadové a parkové úpravy v centrách obcí

Opatrenie	Realizácia sadových a parkových úprav v centrách obcí
Garant	starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	SAŽP, poslanci obecných zastupiteľstiev
Finančné zdroje	fondy MŽP SR – Sekcia rozvoja environmentálnych programov, Zelené projekty

Cieľ č. 4.4.: Oddychové zóny v centrách resp. mimo obcí

Opatrenie	Realizácia oddychových zón v centrách alebo mimo obcí
Garant	starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	SAŽP, poslanci obecných zastupiteľstiev
Finančné zdroje	Program obnovy dediny, rozpočty obcí, fondy MŽP SR-Zelené projekty, SREP

Cieľ č. 4.5.: Kompostoviská

Opatrenie	Vybudovanie obecných alebo individuálnych kompostovísk
Garant	starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	SAŽP, občianske združenia ochrany prírody
Finančné zdroje	fondy MŽP SR- SREP, Zelené projekty, nadácie, rozpočty

Cieľ č. 4.6.: Nové tematické náučné chodníky zamerané na ochranu flóry a fauny

Opatrenie	Výstavba nových tematických náučných chodníkov zameraných na ochranu flóry a fauny
Garant	starostovia jednotlivých obcí
Spolupráca	CHKO, SAŽP, občianske združenia ochrany prírody
Finančné zdroje	fondy MŽP SR – Zelené projekty, SOP PaS – Opatrenie 2.1. Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu

6. Časový harmonogram realizácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košovského mikroregiónu na roky 2004-2014 – obec Dedačov

Zámer	Cieľ	Plánovacie obdobie 2004 - 2013									
		Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	1.1. (plán)										
	1.1.(realiz.)										
	1.2. (plán)										
	1.2.(realiz.)										
	1.3. (plán)										
	1.3.(realiz.)										
	1.4. (plán)										
	1.4.(realiz.)										

pracované Regionálnou rozvojovou agentúrou Humenné

1.	1.5. (plán)										
	1.5.(realiz.)										
	1.6. (plán)										
	1.6.(realiz.)										
	1.7. (plán)										
	1.7.(realiz.)										
	1.8. (plán)										
	1.8.(realiz.)										
	1.9. (plán)										
	1.9.(realiz.)										
	1.10. (plán)										
	1.10.(realiz.)										
1.11. (plán)											
1.11.(realiz.)											
1.12. (plán)											
1.12.(realiz.)											
2.	2.1. (plán)										
	2.1.(real.)										
	2.2. (plán)										
	2.2.(real.)										
	2.3. (plán)										
	2.3.(real.)										
	2.4. (plán)										
	2.4.(real.)										
	2.5. (plán)										
	2.5.(real.)										
	2.6. (plán)										
	2.6.(real.)										
	2.7. (plán)										
	2.7.(real.)										
	2.8. (plán)										
	2.8.(real.)										
	2.9. (plán)										
	2.9.(real.)										
2.10. (plán)											
2.10.(real.)											
2.11. (plán)											
2.11.(real.)											
Zámer	Cieľ	Plánovacie obdobie 2004 - 2013									
	Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	3.1.(plán)										
	3.1.(real.)										
	3.2.(plán)										
	3.2.(real.)										
	3.3.(plán)										
	3.3.(real.)										
	3.4.(plán)										
	3.4.(real.)										
	3.5.(plán)										
	3.5.(real.)										
	3.6.(plán)										
	3.6.(real.)										

Vypracované Regionálnou rozvojovou agentúrou Humenné

3.	3.6.(real.)												
	3.7.(plán)												
	3.7.(real.)												
	3.8.(plán)												
	3.8.(real.)												
	3.9.(plán)												
	3.9.(real.)												
	3.10.(plán)												
	3.10.(real.)												
	3.11.(plán)												
	3.11.(real.)												
4.	4.1.(plán)												
	4.1.(real.)												
	4.2.(plán)												
	4.2.(real.)												
	4.3.(plán)												
	4.3.(real.)												
	4.4.(plán)												
	4.4.(real.)												
	4.5.(plán)												
	4.5.(real.)												
	4.6.(plán)												
4.6.(real.)													

7. Schválenie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mikroregiónu

Vypracovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košovského mikroregiónu na roky 2004-2014 vstupuje do platnosti v deň, keď bude schválený väčšinou zástupcov na zasadnutí Rady mikroregiónu.

8. Monitorovanie a hodnotenie

Na zhodnotenie realizačnej etapy jednotlivých cieľov Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mikroregiónu je dôležité zvoliť si prehľadný systém kontroly. Je vhodné aby kontrola bola vykonávaná v pravidelných termínoch- napr. v januári a v júli na zasadnutí Rady mikroregiónu, pričom bude zabezpečená minimálne 50 % účasť zástupcov, čím je zdôraznená dôležitosť prerokovaného programu.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mikroregiónu je dynamický dokument, ktorý v prípade radikálnej zmeny vnútorných pomerov v obci alebo vonkajších pomerov v okrese, regióne alebo štáte môže byť redukovaný alebo rozširovaný avšak stále so zachovaním definovanej vízie resp . navrhnutých strategických zámerov rozvoja.

Pre lepšiu kontrolu plnenia jednotlivých opatrení je v časových harmonogramoch vo všetkých cieľoch graficky zaznačená plánovaná etapa a pod ňou priestor pre označenie skutočnej realizácie stanovených cieľov.

